

Urząd Miasta Terespol

„Nowa Generacja”- Stowarzyszenie Miasta Terespol

**„POSTAWY MIESZKAŃCÓW TERESPOLA WOBEC
FUNKCJONOWANIA WŁADZ LOKALNYCH”**

AUTOR:

Łukasz Pogorzelski

I. Teren, organizacja i przebieg badań

Terespol jest niedużym miastem przygranicznym. Zajmuje powierzchnię 1020ha oraz liczący w 2007 r. dokładnie 6.092 mieszkańców. Strategiczne położenie miasta jest uwarunkowane nie tylko przygranicznym jego usytuowaniem, ale i umiejscowieniem na ważnym szlaku komunikacyjnym łączącym kraje Unii Europejskiej z Rosją, czyniąc z miasta ważny ośrodek na mapie. Terespol jest stosunkowo mało zamożnym miastem, o typowej dla miast w całej Polsce strukturze demograficznej, którego budżet na 2007 rok, uchwaliła Rada Miasta na kwotę niewiele ponad 10 milionów zł. Natomiast na rok obecny, uchwalono budżet w wysokości ok. 12mln. zł. Do władzy lokalnej w Terespolu zalicza się Urząd Miasta z burmistrzem- Jackiem Danielukiem oraz Radę Miasta w której zasiada 15 członków pod przewodnictwem Jarosława Tarasiuka. Obecne władze funkcjonują blisko półtora roku, od wyborów samorządowych, które odbyły się w październiku 2006 roku.

Urząd Miasta w Terespolu mieści się na głównej ulicy (Wojska Polskiego) w samym centrum miasta, który zawiera w sobie 23 następujące stanowiska pracy: Burmistrz miasta, sekretarz miasta, skarbnik, inspektor ds. księgowości budżetowej, podinspektor ds. księgowości budżetowej, podinsp. ds. podatków i opłat, podinsp. ds. podatków i opłat, insp. ds. zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, insp. ds. obsługi organów samorządowych, kierownik urzędu stanu cywilnego, insp. ds. inwestycji komunalnych, insp. ds. działalności gospodarczej i spraw wojskowych, podinsp. ds. geodezji i gosp. nieruchomościami, insp. ds. gosp. przestrzennej, insp. ds. gosp. mieniem, podinsp. ds. organizacji i kadr, insp. ds. obywatelskich, insp. ds. społecznych, podinsp. ds. ochrony środowiska i gosp. komunalnej, podinsp. ds. funduszy unijnych, specjalista ds. dróg i mostów, insp. kasa, operator xero i centrala telefoniczna.

Ponadto wzięte pod uwagę w niniejszych badaniach zostały następujące instytucje, które podlegają pod władze miasta: Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Szkół nr I i II. Oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Dodatkowo w badaniach wzięto pod uwagę Powiatowy Urząd Pracy z filią w Terespolu, jako instytucja mająca wpływ na funkcjonowanie społeczności lokalnej Terespolu i okolic.

W celu poznania postaw mieszkańców, dotyczących wiedzy, oceny i oczekiwań odnośnie działalności władz lokalnych, Burmistrz Terespolu zlecił przeprowadzenie badań socjologicznych dotyczących tego tematu.

Badania zostały przeprowadzone metodą sondażową, za pomocą kwestionariusza ankiety, na przełomie lutego i marca 2008 roku przez Stowarzyszenie Miasta Terespol- „Nowa Generacja” przy wielkim udziale dyrekcji Miejskiego Ośrodka Kultury. Dobór próby był celowy, gdzie badacz znając strukturę i liczebność danej populacji, oraz zapotrzebowanie zlecniodawcy, dobrał respondentów zgodnie z tymi kryteriami. Opracowaniem projektu badawczego, koordynacją kolportażu kwestionariuszy ankiet, opracowaniem wyników i sporządzeniem raportu z badań, zajął się Łukasz Pogorzelski, magister Socjologii UMCS w Lublinie.

Tematem badań były postawy mieszkańców Terespolu wobec funkcjonowania władz lokalnych w Terespolu. Celem badań, było ukazanie wiedzy, oceny i oczekiwań, jako jednych z podstawowych czynników postaw, respondentów wobec działalności Urzędu Miasta, Rady Miasta oraz podległym im instytucjom.

II. Charakterystyka próby badawczej

Badaniami objęto, na miarę możliwości związanych z ograniczeniami finansowymi, grupę ponad 150 osób (N-153), mieszkańców Terespoła, gdzie sporą grupę, jako główni podatnicy, stanowią osoby pracujące oraz młodzież, będąca podstawą rozwoju i nadzieją miasta. Poniższa tabela pozwoli scharakteryzować w sposób dokładny badanych respondentów ze względu na ich cechy społeczno-demograficzne.

Tab. 1 Struktura respondentów ze względu na cechy społeczno-demograficzne w %

Kategorie cech społ.-demograf.	Cechy społeczno-demograficzne	
	Płeć	
	Liczba osób	Procent %
Kobieta	71	46,4
Mężczyzna	82	53,6
Brak danych	-	-
Ogółem	153	100%
Wiek		
	Liczba osób	Procent %
15-24	28	18,3
25-34	44	28,8
35-44	19	12,4
45-54	41	26,8
55-64	16	10,5
65 i więcej	2	1,3
Brak danych	3	2,0
Ogółem	153	100%
Wykształcenie		
	Liczba osób	Procent %
Podstawowe	5	3,3
Zasadnicze zawodowe	20	13,1
Średnie	58	37,9
Pomaturalne	19	12,4
Niepełne wyższe	15	9,8
Wyższe	36	23,5
Brak danych	-	-
Ogółem		100%

Stosunek do pracy		
	Liczba osób	Procent %
Uczeń	6	3,9
Student	15	9,8
Pracujący	85	55,6
Bezrobotny	26	17,0
Emeryt, rencista, zasiłek przedemerytalny	21	13,8
Brak danych	-	-
Ogółem	153	100%
Warunki życiowe		
	Liczba osób	Procent %
Bardzo dobre	4	2,6
Dobre	24	28,8
Przeciętne	83	54,2
Złe	14	9,2
Trudno powiedzieć	5	3,3
Brak danych	3	2,0
Ogółem	153	100%

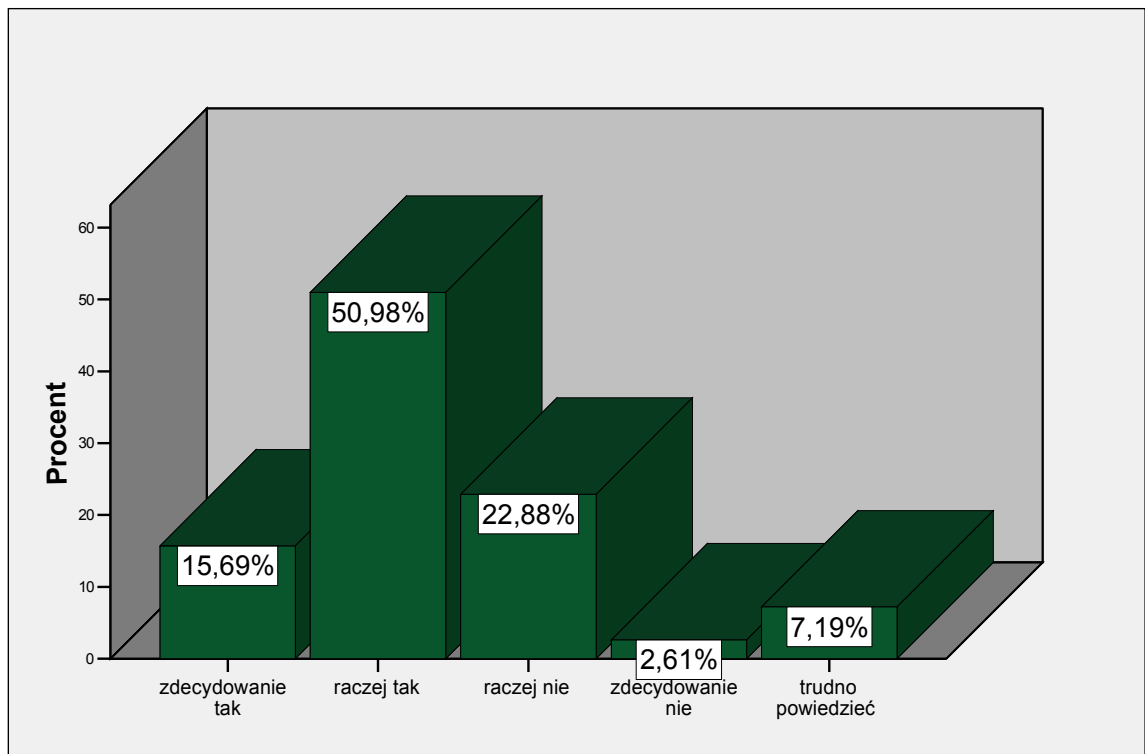
Jak wynika z powyższej tabeli, w badaniach wzięło nieznacznie więcej kobiet niż mężczyzn, co poniekąd stanowi odzwierciedlenie struktury płci w Terespolu. Struktura wieku obejmuje głównie osoby dorosłe będące w wieku produktywnym. Jeśli chodzi o wykształcenie, główną grupę tworzą osoby z wykształceniem średnim oraz z wykształceniem wyższym, którzy powinni wywierać wpływ na życie społeczności lokalnej znacznie bardziej niż pozostałe grupy. Główną grupę, obejmującą ponad połowę badanych, stanowią osoby pracujące, przy bliskim względem siebie odsetku osób bezrobotnych, uczących się lub studiujących oraz będących na zasiłku przedemerytalnym, emeryturze czy rencie. Biorąc pod uwagę ogólne warunki życiowe respondentów, ponad połowa określiła je jako przeciętne, przy sporym odsetku osób określających jako dobre.

Powyższe dane badanych osób, odzwierciedlają w znacznym stopniu cechy społeczno-demograficzne Terespolu, jeśli chodzi o takie kategorie jak płeć, stosunek do pracy (gdzie sporą grupę stanowił odsetek pracujących oraz bezrobotnych), status materialny, wiek (przy niskim jednak odsetku osób starszych) czy wykształcenie (przy wyższym w badaniach odsetku osób z wyższym niż faktycznie w mieście). Główną

grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym, pracujący, posiadające średnie i wyższe wykształcenie i określający swoje warunki życiowe jako przeciętne.

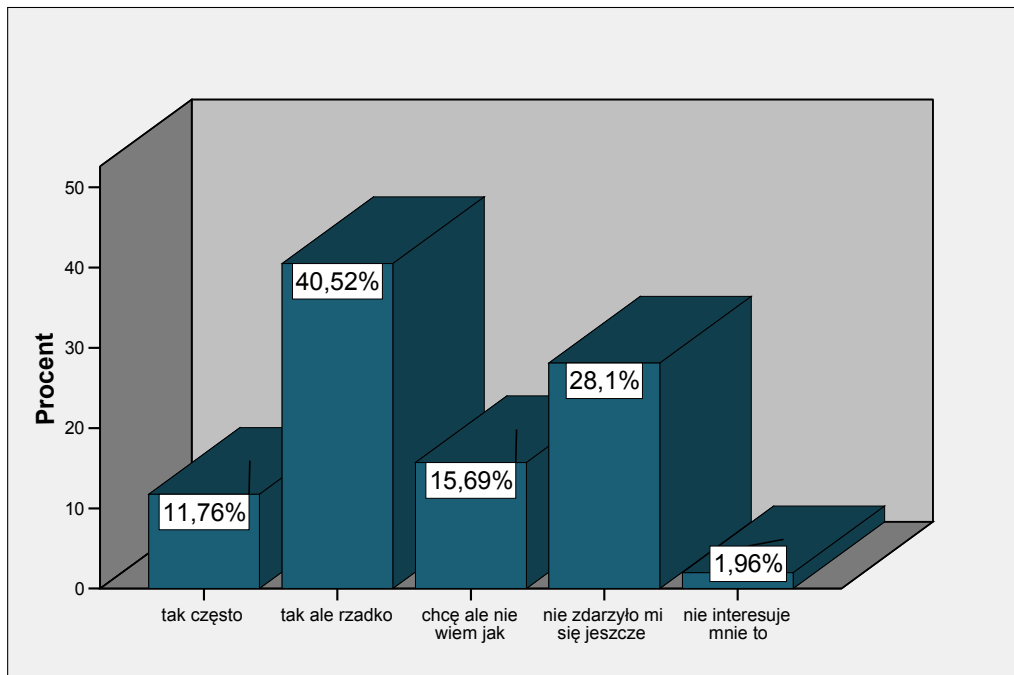
Biorąc pod uwagę inne cechy charakteryzujące badaną grupę czyli: zainteresowanie życiem społecznym Terespola, aktywnością społeczną czyli działalnością na rzecz swego osiedla lub osób potrzebujących i ogólnym poziomem zadowolenia z zamieszkiwania tego miasta, uzyskamy większy obraz społeczno-demograficzny mieszkańców.

Rys. 1. Czy mieszkańcy interesują się życiem społecznym Terespola

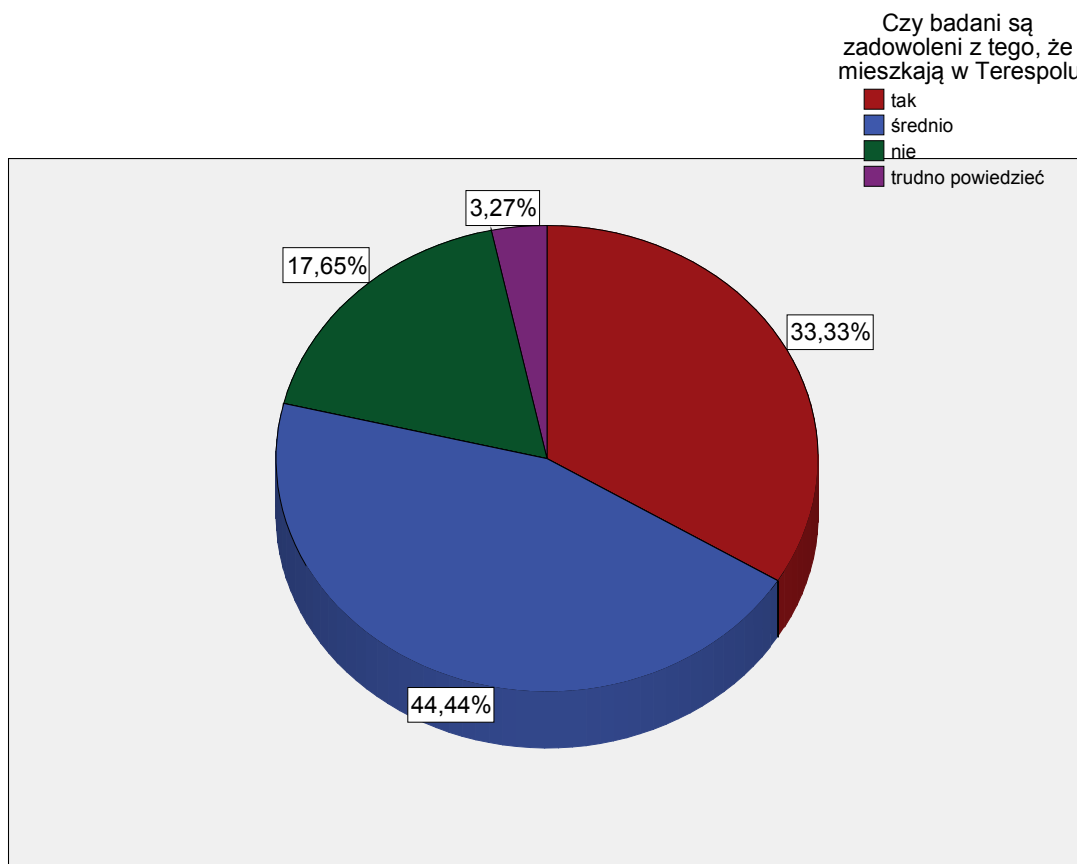

Jak wynika z powyższego rysunku, mieszkańcy w większości interesują się tym co dzieje się w mieście (blisko 2/3 badanych), jednak 1/4 osób odpowiedziało, że raczej bądź wcale nie interesuje się tym. Kolejne, poniższe rysunki pozwolą bliżej scharakteryzować respondentów.

Rys. 2. Czy zdarza się mieszkańcom dobrowolnie i bezpłatnie pracować na rzecz swojego środowiska, osiedla, potrzebujących.

Rys. 3. Poziom zadowolenia badanych z tego że mieszkają w Terespolu

Idąc dalej, rysunek 2, pokazuje wysoką aktywność mieszkańców w zakresie dobrowolnej i bezpłatnej pracy na rzecz własnego miasta, osiedla czy osób potrzebujących. Niewiele ponad połowa zadeklarowała, że zdarza się jej brać udział w tego typu inicjatywach, a prawie co 7. osoba chciałaby wziąć w tym udział, tylko nie bardzo jak do tej pory, wie jak to zrobić. Blisko 30% badanych odpowiedziało, że nie brało udziału w tego typu działalności bądź nie interesuje się tym. Wysoki odsetek działaczy społecznych nie do końca zgodny jest z charakterem mieszkańców. Prawdopodobnie respondenci mieli na myśli drobne inicjatywy rodzinne, międzysąsiedzkie, lub drobne akcje charytatywne z inicjatywy Kościołów, MOPS i MOK, lub podpisując jakąś petycję, ponieważ w mieście istnieje niewielka liczba fundacji czy stowarzyszeń na rzecz pożytku publicznego, które ponadto nie cieszą się większym zainteresowaniem mieszkańców.

Biorąc pod uwagę zadowolenie z zamieszkania w Terespolu (rys. 3) stwierdza się, że największą grupę stanowią osoby średnio zadowolone, przy czym dokładnie 1/3 respondentów deklaruje zadowolenie a prawie co 6. osoba jest niezadowolona z tego faktu.

Wyniki pokazują że mieszkańcy w większości interesują się sprawami miasta, jego życiem społecznym i są skłonni do dobrowolnej działalności na rzecz własnego środowiska i osób potrzebujących, deklarując przy tym średnie zadowolenie z zamieszkania w Terespolu co świadczy o tym, że miasto nie dysponuje zbyt atrakcyjną ofertą jeśli chodzi o rozrywkę czy propozycje dotyczące form spędzania czasu wolnego oraz nie do końca stwarza możliwości rozwoju i aktywizacji społecznej dla mieszkańców Terespoła.

III. Analiza wiedzy badanych osób dotyczących funkcjonowania władz lokalnych w Terespolu.

Mając na myśli wiedzę badanych, dotyczącą funkcjonowania władz lokalnych w Terespolu, wzięta została pod uwagę znajomość: Burmistrza, liczby i osób będących członkami Rady Miasta, ponadto osoby będącej w radzie miasta, która pochodzi z właściwego dla badanego okręgu wyborczego oraz sumy jaką wynosi budżet miasta za 2007 rok. Przy czym poprawna suma budżetu na 2008 rok również stanowiła odpowiedź prawidłową. Pokazane zostały również wyniki dotyczące źródła, z którego mieszkańcy czerpią wiedzę o Terespolu, oraz dostępność informacji o działalności władz.

Tab. 2. Znajomość burmistrza Terespola

	Liczba osób	Procent %
Jacek Danieluk	148	96,7
Inne nazwisko	4	2,6
Brak odpowiedzi	1	,7
Ogółem	153	100%

Jak pokazuje powyższa tabela, przeważająca większość badanych osób odpowiedziała poprawnie na pytanie dotyczące znajomości imienia i nazwiska osoby Burmistrza Terespola. Jeśli chodzi o wiedzę dotyczącą rady miasta, dokładnie liczby jej członków wyniki pokazuje poniższa tabela.

Tab. 3. Z ilu członków składa się Rady Miasta w Terespolu

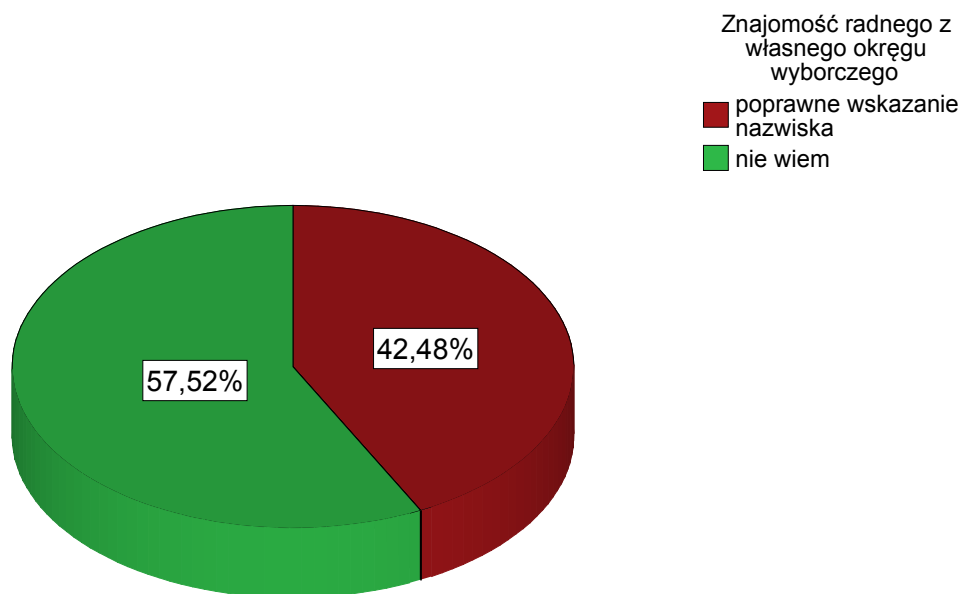
	Liczba osób	Procent %
15 członków	45	29,4
Mniej jak 15 członków	29	19,0
Więcej jak 15 członków	13	8,5
Nie wiem	66	43,1
Ogółem	153	100%

Wyniki pokazują, że jedynie 29,4% respondentów odpowiedziało prawidłowo, że Rada Miasta w Terespolu liczy 15 członków. Bliżej wiedzy o funkcjonowaniu rady pokazują poniższe dane.

Tab. 4. Znajomość członków Rady Miasta

	Liczba osób	Procent %
Znajomość przynajmniej trzech radnych	70	45,8
Znajomość dwóch radnych	15	9,8
Znajomość jednego radnego	12	7,8
Brak danych	56	36,6
Ogółem	153	100%

Rys. 4. Znajomość radnego z własnego okręgu wyborczego

Jak pokazuje tabela 4., prawie połowa badanych potrafiła wymienić przynajmniej 3 radnych, natomiast niewiele ponad 1/3 respondentów nie potrafiła wymienić żadnej osoby będącej członkiem tego organu władzy. Dodatkowo jak pokazuje rysunek 4., większość osób nie potrafi poprawnie wskazać radnego, która pochodzi z jego okręgu wyborczego¹.

¹ Jednak wymienieni zostali tutaj wszyscy poszczególni członkowie Rady Miasta, stąd wniosek, że respondenci pochodzili z każdego okręgu wyborczego.

Powyższe dane dotyczące Rady Miasta, świadczą o dość przeciętnej wiedzy i świadomości politycznej, badanej grupy mieszkańców.

Tab. 5. Wiedza dotycząca sumy budżetu miasta za rok 2007

	Liczba osób	Procent %
Okolo 10mln zł.	20	13,1
Mniejsza kwota	21	13,7
Większa kwota	11	7,2
Nie wiem	101	66,0
Ogółem	153	100,0

Jeśli chodzi o budżet jakim dysponuje Urząd Miasta, a dokładnie o jego sumę, jedynie 13% było w stanie udzielić poprawnej odpowiedzi. Świadczy to o niskim zainteresowaniu mieszkańców finansowymi sprawami miasta.

Poniższa tabela pokazuje źródła, z których respondenci najczęściej czerpią wiedzę o tym co dzieje się w mieście. Pytanie było wielokrotnego wyboru, stąd wyniki nie sumują się do 100%.

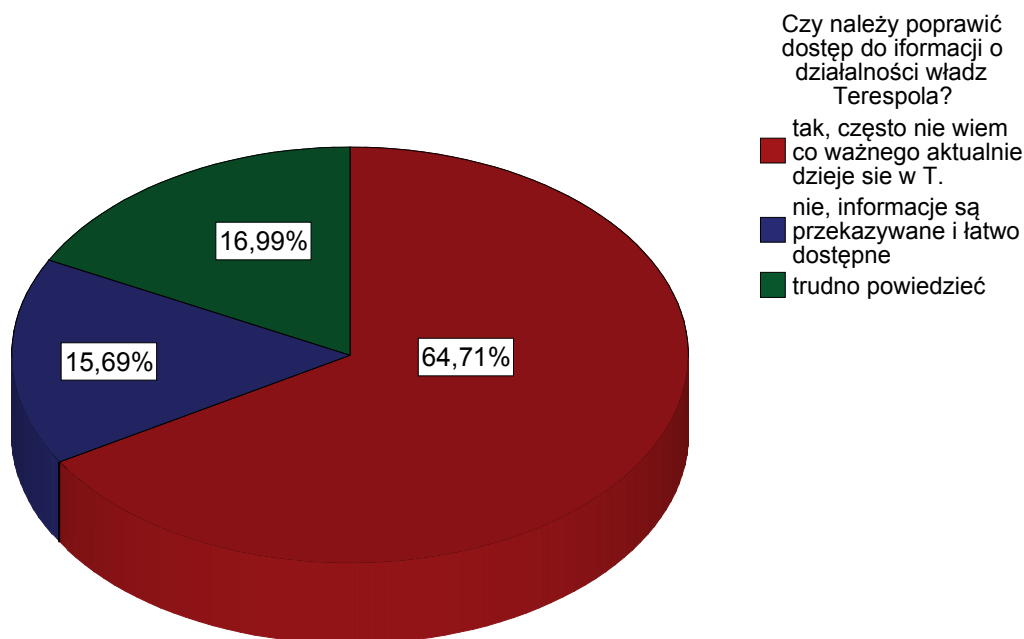
Tab. 6. Skąd mieszkańcy czerpią wiedzę o tym co dzieje się w mieście

	Liczba osób	Procent%
Biuletyn Informacyjny Miasta Terespol	83	54,2
Prasa lokalna (głównie Słowo Podlasia)	59	38,6
Ogłoszenia wywieszane na terenie miasta	49	32
Od rodziny, znajomych, w pracy	51	33,3
W urzędach, instytucjach	16	7,8
Strona internetowa urzędu miasta	50	32,8
Inne źródła (Goniec Terespolski, Internet)	13	8,6

Analizując powyższą tabelę, stwierdza się że najpopularniejszym medium wśród badanych mieszkańców, stanowi Biuletyn Informacyjny Miasta, który czytuje niewiele ponad połowa respondentów. Pozostałe źródła informacji takie jak prasa lokalna, ogłoszenia wywieszane na słupach i strona internetowa są źródłem wiedzy dla ok. 1/3 osób.

Natomiast na pytanie dotyczące skuteczności (dostępności) poziomu informacji przekazywanych mieszkańcom Terespoła, dotyczących działalności władz miasta i ogólnie tego co się aktualnie dzieje, badani wypowiedzieli się krytycznie, co pokazuje poniższy rysunek.

Rys. 5. Dostępność informacji o działaniach władz Terespoła.

Z powyższego rysunku wynika niezbicie, że 2/3 badanych czuje się niedoinformowana, oceniając w ten sposób poziom dostępności do informacji o działaniach podejmowanych i realizowanych przez władze.

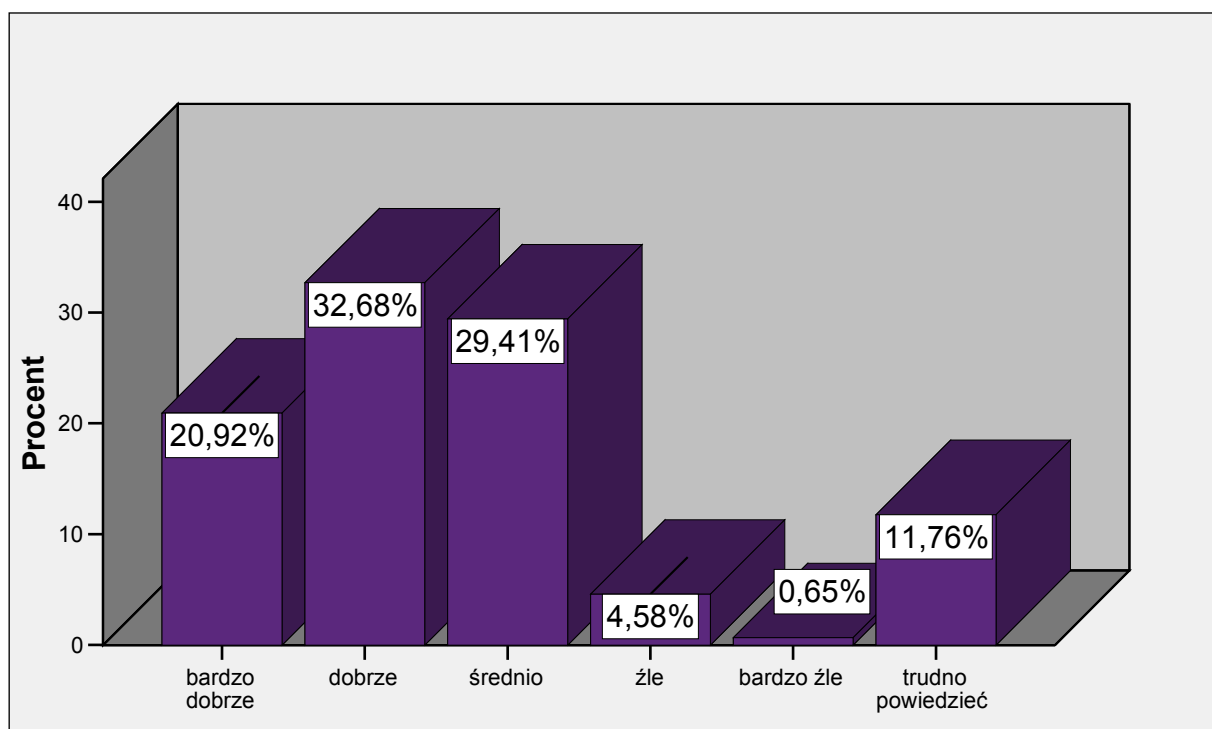
Biorąc pod uwagę parametr wiedzy (podstawowej) na temat funkcjonowania władz lokalnych, można powiedzieć, że burmistrz miasta jest osobą powszechnie znaną i popularną, natomiast jeśli chodzi o Radę Miasta, stwierdza się dość przeciętny poziom wiedzy mieszkańców. Biorąc pod uwagę budżet jakim dysponuje miasto, wiedza dotyczące tej kwoty jest niska. Można stwierdzić, że badana grupa charakteryzuje się dość przeciętną świadomością społeczno-polityczną, co wynikać może z tego, że mieszkańcy czują się niedoinformowani o działalności władz, twierdząc, że należy poprawić jej poziom.

IV. Analiza oceny badanych dotyczącej funkcjonowania MOK

Poniższy parametr dotyczy ocen badanej grupy, odnośnie funkcjonowania władz lokalnych i instytucji jakie jej podlegają. Ocena będzie obejmować osobę Burmistrza, Radę Miasta, efektywność wykorzystywania przez władze budżetu Terespoła, jego potencjału społeczno-gospodarczego a ponadto ukazana zostanie ocena działalności pracowników Urzędu Miasta i ich pracy. Respondenci ocenili również instytucje podległe władzom, czyli: MOPS, MOK, PGKiM, placówki oświaty i dodatkowo Urząd Pracy. To wszystko składa się na parametr subiektywnej oceny respondentów odnośnie ogólnej działalności władz lokalnych.

Poniższy rysunek pokazuje ocenę działalności burmistrza (który jest osobą powszechnie znaną mieszkańcom).

Rys. 6. Ocena działalności Burmistrza

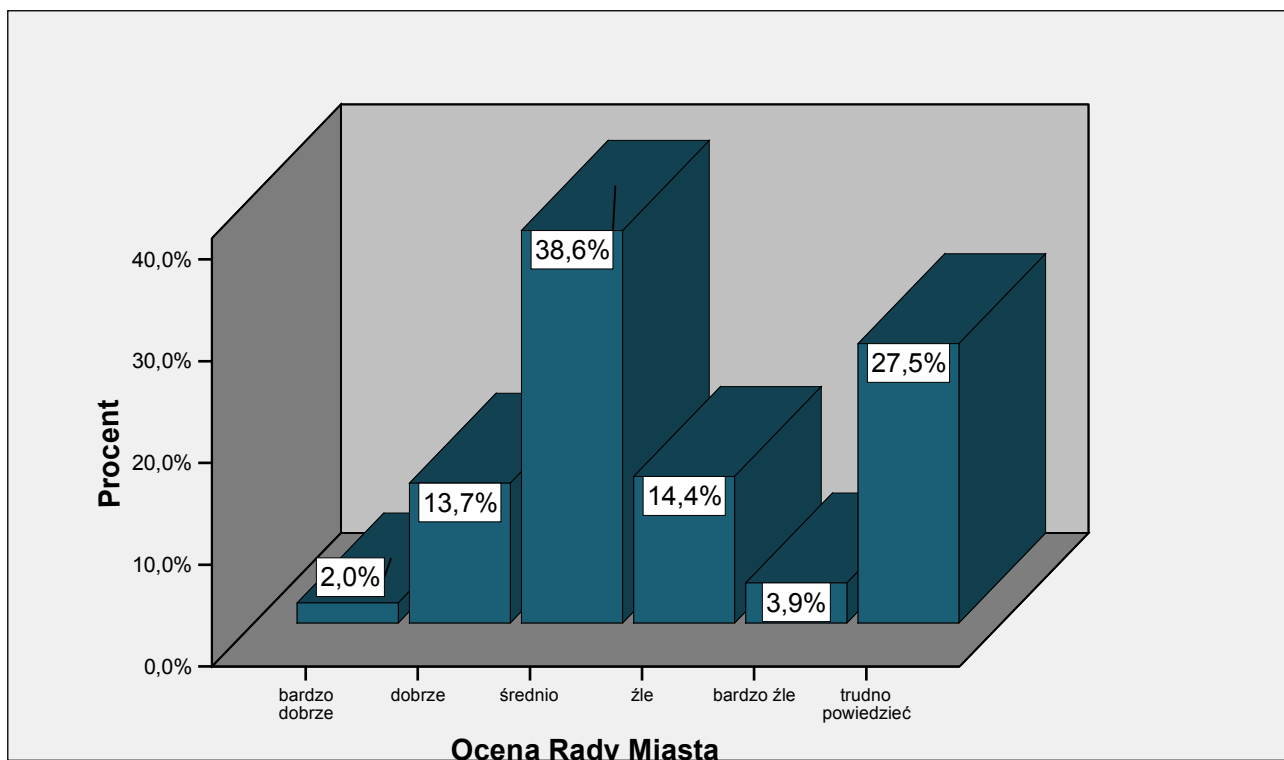

Powyższy wykres pokazuje, że ok. 53% badanych ocenia działalność burmistrza jako dobrze lub bardzo dobrze, grupa blisko 30% badanych ocenia średnio, przy czym złych ocen jest niewiele ponad 5%. Wyniki świadczą o tym, że burmistrz Jacek

Danieluk, w ciągu półtora roku funkcjonowania, cieszy się dość dużą aprobatą badanych mieszkańców.

Natomiast jeśli chodzi o ocenę działalności Rady Miasta, (o której mieszkańcy mają dość przeciętną wiedzę) dokładną ocenę pokazuje poniższy rysunek.

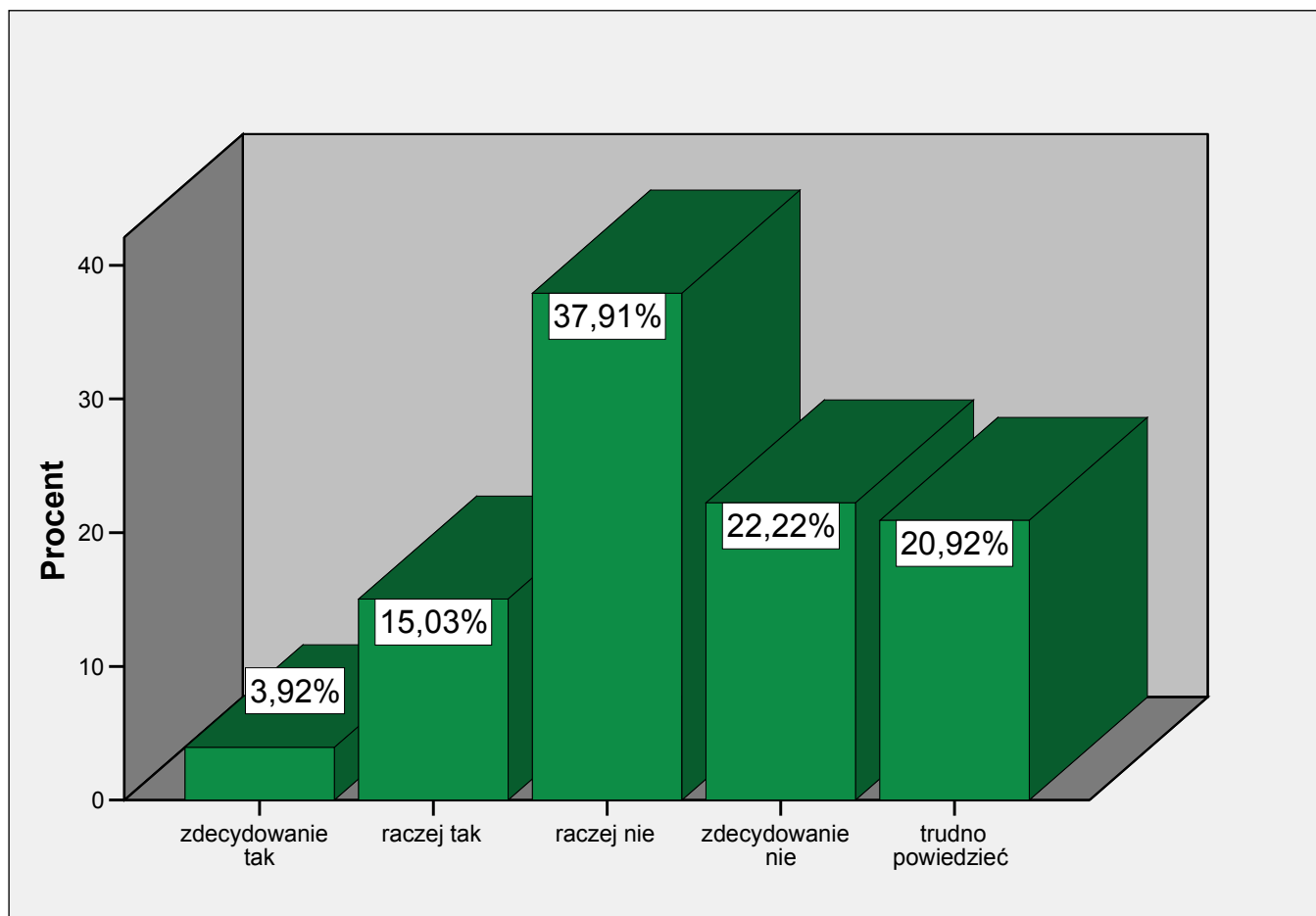
Rys. 7. Ocena działalności Rady Miasta

Z powyższego wykresu wynika, że mieszkańcy ocenili dość średnio działalność Rady Miasta. Przy czym niewiele ponad 1/4 osób odpowiedziało, że trudno powiedzieć, co ma związek z dość przeciętną wiedzą na ten temat.

Poniższe dane, pokazują w szerszym wymiarze ocenę funkcjonowania władz lokalnych odnośnie dysponowania przez Urząd Miasta pieniędzmi z budżetu, oraz wykorzystywania potencjału społeczno-gospodarczego Terespola. Rysunek 9 uwidacznia ocenę badanych osób dotyczącą tego, czy budżet miasta jest wystarczający, by władze miasta mogły w pełni rozwiązywać istotne problemy i wspierać rozwój społeczno-ekonomiczny miasta. Zaznaczyć trzeba, że tylko 13% badanych prawidłowo określiło kwotę budżetu, dlatego też, poniższe dane mają charakter oceny, która bazuje niestety na niskim poziomie wiedzy.

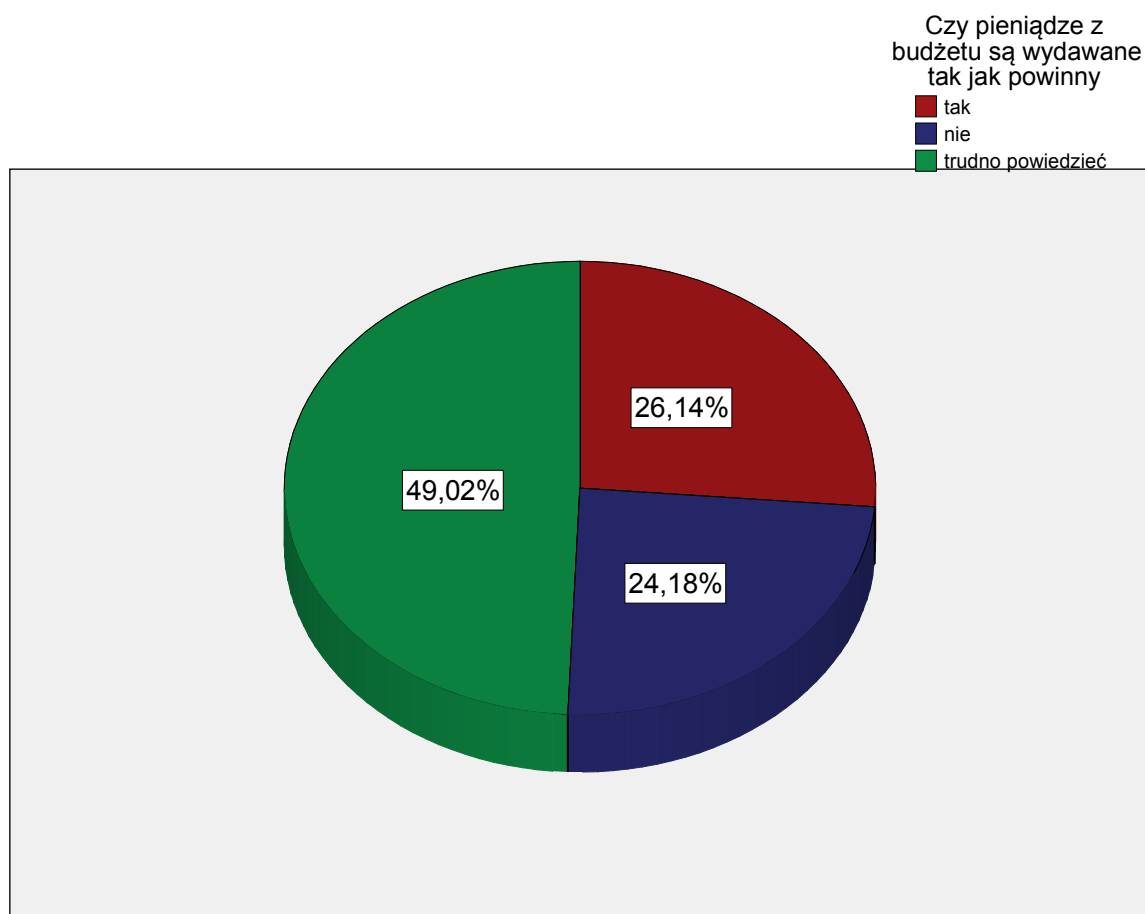
Rys. 8. Czy roczny budżet pozwala władzom Terespoła w pełni rozwiązywać istotne problemy i wpływać na rozwój społeczno-ekonomiczny?

Według respondentów, obecny budżet nie pozwala władzom lokalnym w pełni rozwiązywać problemy miasta i wspierać rozwój, tak uważa blisko 60%. Natomiast jedynie co 6. osoba twierdzi, że budżet jest wystarczający, przy czym zaznaczyć trzeba, że co 5. badany nie był w stanie odpowiedzieć na to pytanie.

Idąc dalej, badani zostali spytani o to, czy pieniądze jakimi dysponuje władza w Terespolu są wydawane tak jak powinny. Wyniki pokazuje poniższy rysunek.

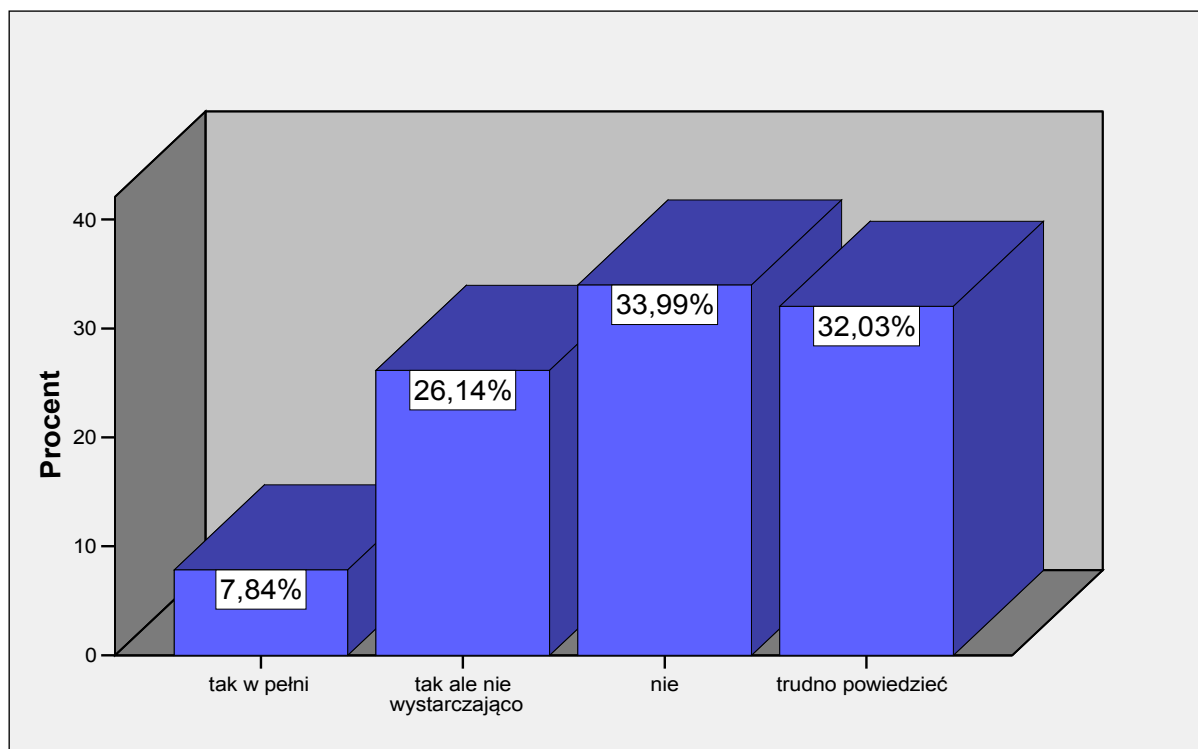
Rys. 9. Czy pieniądze jakimi dysponuje władza są wydawane w sposób taki jak być powinny?

Połowa respondentów nie wie, czy pieniądze z budżetu są wydawane tak jak powinny, co świadczy o dość niewielkim zainteresowaniu (biorąc również pod uwagę brak wiedzy o kwocie budżetu) szczegółami sprawowania władzy i podziału puli budżetowej. Tylko co 4. osoba stwierdziła, że pieniądze wydawane są zgodnie z przeznaczeniem i podobnie tyle było odmiennego zdania, że władze wydają pieniądze w sposób nieprzemyślany.

Poniższe zagadnienie dotyczące tego, czy władze miasta w pełni wykorzystują, swą działalnością, potencjał społeczno-gospodarczy Terespoła, pozwoli, w swej ogólności, w lepszy sposób ukazać ocenę przez badanych funkcjonowanie władz.

Rys. 10. Czy władze wykorzystują potencjał społeczno-gospodarczy Terespola

Odpowiedź na powyższe pytanie dotyczące tego, czy władze lokalne w pełni wykorzystują potencjał społeczno-gospodarczy Terespola, pokazuje Rys. 10. Widać tu, że niecałe 8% twierdzi, iż władze w pełni wykorzystują potencjał miasta. Co 4. osoba twierdzi, że owszem, tak, ale niewystarczająco, a 40% uważa, że nie wykorzystywany jest potencjał drzemący w mieście. Niemal co 3. badany nie wiedział jakiej udzielić odpowiedzi na ten temat.

Oceny badanych, dotyczące funkcjonowania władz w sferze wydatków budżetowych, i szczególnie w wykorzystywaniu potencjału miasta, są obecnie raczej bardzo przeciętne, na co może mieć wpływ m. in. niska wiedza badanych na ten temat, oraz brak większych przedsiębiorstw na terenie miasta, oraz form spędzania czasu wolnego, które świadczą m. in. o wykorzystywanym potencjale.

Następnie przedstawiona zostanie ocena pracowników Urzędu Miasta ze względu na poszczególne cechy, istotne w jakości i stylu obsługi klienta. Jednak najpierw w celu wiarygodności ocen zostanie przedstawiona tabela, która pokazuje częstość kontaktów badanych osób z urzędnikami w celu załatwienia własnych spraw

Tab. 7. Częstość załatwienia spraw w Urzędzie Miasta

	Liczba osób	Procent %
Przynajmniej raz w miesiącu	18	11,8
Raz na kilka miesięcy	56	36,6
Przynajmniej raz w roku	44	28,8
Rzadziej niż raz w roku	21	13,7
W ogóle mi się nie zdarza	13	8,5
Brak danych	1	0,7
Ogółem	153	100,0

Powyższa tabela pokazuje, że prawie połowa badanych deklaruje, że w Urzędzie Miasta pojawia się w celu załatwienia własnych spraw przynajmniej raz na kilka miesięcy. Jedynie 8,5% twierdzi, że nie pojawia się w ogóle. Daje to pewną, całkiem solidną postawę do oceny pracowników urzędu. Poniższa tabela pokazuje dokładnie jak badani oceniają pracę urzędników.

Tab. 8. Ocena pracowników Urzędu Miasta

Ocena pracowników Urzędu Miasta, ze względu na poniższe cechy		
Pracowitość		
	Liczba osób	Procent %
Zdecydowanie dobrze	9	5,9
Raczej dobrze	74	48,4
Raczej źle	17	11,1
Zdecydowanie źle	5	3,3
Trudno powiedzieć	44	28,8
Brak danych	4	2,7
Ogółem	153	100%
Kultura osobista		
	Liczba osób	Procent %
Zdecydowanie dobrze	25	16,3
Raczej dobrze	84	54,9
Raczej źle	9	5,9
Zdecydowanie źle	5	3,3
Trudno powiedzieć	28	18,3
Brak danych	2	1,3
Ogółem	153	100%

Tempo załatwiania spraw		
	Liczba osób	Procent %
Zdecydowanie dobrze	13	8,5
Raczej dobrze	65	42,5
Raczej źle	25	16,3
Zdecydowanie źle	22	14,4
Trudno powiedzieć	24	15,7
Brak danych	4	2,7
Ogółem	153	100%
Uczciwość		
	Liczba osób	Procent %
Zdecydowanie dobrze	12	7,8
Raczej dobrze	66	43,1
Raczej źle	10	6,5
Zdecydowanie źle	12	7,8
Trudno powiedzieć	48	31,4
Brak danych	5	3,3
Ogółem	153	100%
Poziom kompetencji (wiedza i umiejętności)		
	Liczba osób	Procent %
Zdecydowanie dobrze	7	4,6
Raczej dobrze	64	41,8
Raczej źle	15	9,8
Zdecydowanie źle	13	8,5
Trudno powiedzieć	48	31,4
Brak danych	6	4,0
Ogółem	153	100%

Biorąc pod uwagę pracowitość urzędników miasta, ponad połowa badanych oceniła ją pozytywnie, przy niskim odsetku ocen negatywnych. Natomiast blisko 29% nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Jeszcze lepiej oceniono kulturę osobistą, gdzie 71% oceniło ją pozytywnie. Połowa badanych oceniła pozytywnie tempo załatwiania spraw i uczciwość pracowników. Poziom kompetencji urzędników oceniło pozytywnie ok. 46%. Ogólnie można stwierdzić, że większość badanych oceniło pozytywnie pracowników urzędu w każdej kategorii. Najlepiej pracownicy wypadli ze względu na kulturę osobistą a najslabiej w poziomie kompetencji (wiedza i umiejętności) w załatwianiu spraw. Ogólnie ocena pracowników urzędu ze względu na swoją pracę i obsługę klienta jest pozytywna.

Biorąc pod uwagę ocenę działalności Urzędu Miasta w zakresie podatności na pewne problemy związane z jego charakterem organizacji administracyjno-biurowej, zostały wymienione poszczególne przykłady dysfunkcji. Celem badanych było odpowiedzenie twierdząco bądź przecząco na występowanie tych poszczególnych problemów w terespolskim Urzędzie Miasta.

Tab. 9. Problemy jakimi dotknięte są władze lokalne w ocenie mieszkańców

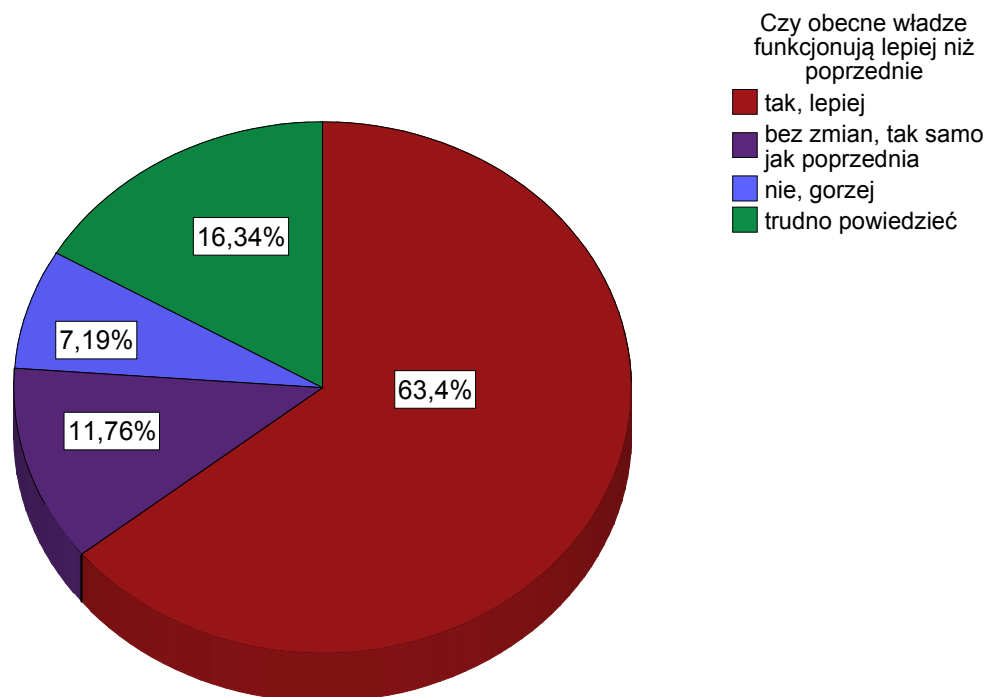
Problemy	Występowanie %			
	Tak	Nie	Nie wiem	Ogółem
Chaos, bałagan, brak informacji gdzie i co załatwić	25,5	41,2	33,3	100%
Wzrost korupcji- kumoterstwo, znajomości, łapownictwo	24,2	28,1	47,5	100%
Konflikty we władzach	36,6	13,7	49,7	100%
Kłopoty finansowe gminy miejskiej- brak środków na realizację zadań, nieumiejętność pozyskiwania dodatkowych funduszy	48,4	13,7	37,9	100%
Duża biurokracja w załatwianiu spraw	41,8	23,5	34,7	100%
Brak starań ze strony władz miasta, aby było lepiej, nic się nie robi, brak troski o ważne dla mieszkańców sprawy, niskie zainteresowanie władz sprawami lokalnymi	28,1	28,8	43,1	100%
Wysokie koszty utrzymania władz miasta- pensje, liczba radnych	47,7	12,4	39,9	100%
Brak fachowców, osób kompetentnych, samodzielnie podejmujących decyzje, sprawnych w działaniu, skutecznie i szybko załatwiających różne sprawy	49,7	15,0	35,3	100%
Brak informacji o przedsięwzięciach, działaniach jakie podejmują władze miasta	46,4	27,5	26,2	100%

Z powyższej tabeli wynika, że Urząd Miasta w Terespolu jest podatny, według respondentów, głównie na takie problemy jak: brak fachowców czyli osób kompetentnych, skutecznie załatwiających różne sprawy, kłopoty finansowe odnośnie braku środków na realizację założonych działań i nieumiejętne pozyskiwanie środków zewnętrznych. Ponadto na: wysokie koszty utrzymania władz (pensje i liczba radnych), brak informacji o przedsięwzięciach jakie podejmują władze miasta oraz duża biurokracja w załatwianiu spraw. W poszczególnych problemach istnieje spory odsetek osób, które nie wiedziały jak odpowiedzieć na to pytanie.

Ogólnie ocena pracy urzędników wypadła znacznie lepiej jak funkcjonowanie Urzędu Miasta jako całości instytucjonalnej o charakterze administracyjno-biurowym.

Dołączając, do opisanych już danych poniższy rysunek, przedstawiony zostanie stosunek badanych dotyczący oceny obecnej władzy, funkcjonującej od ok. 1,5 roku, w porównaniu do poprzedniej.

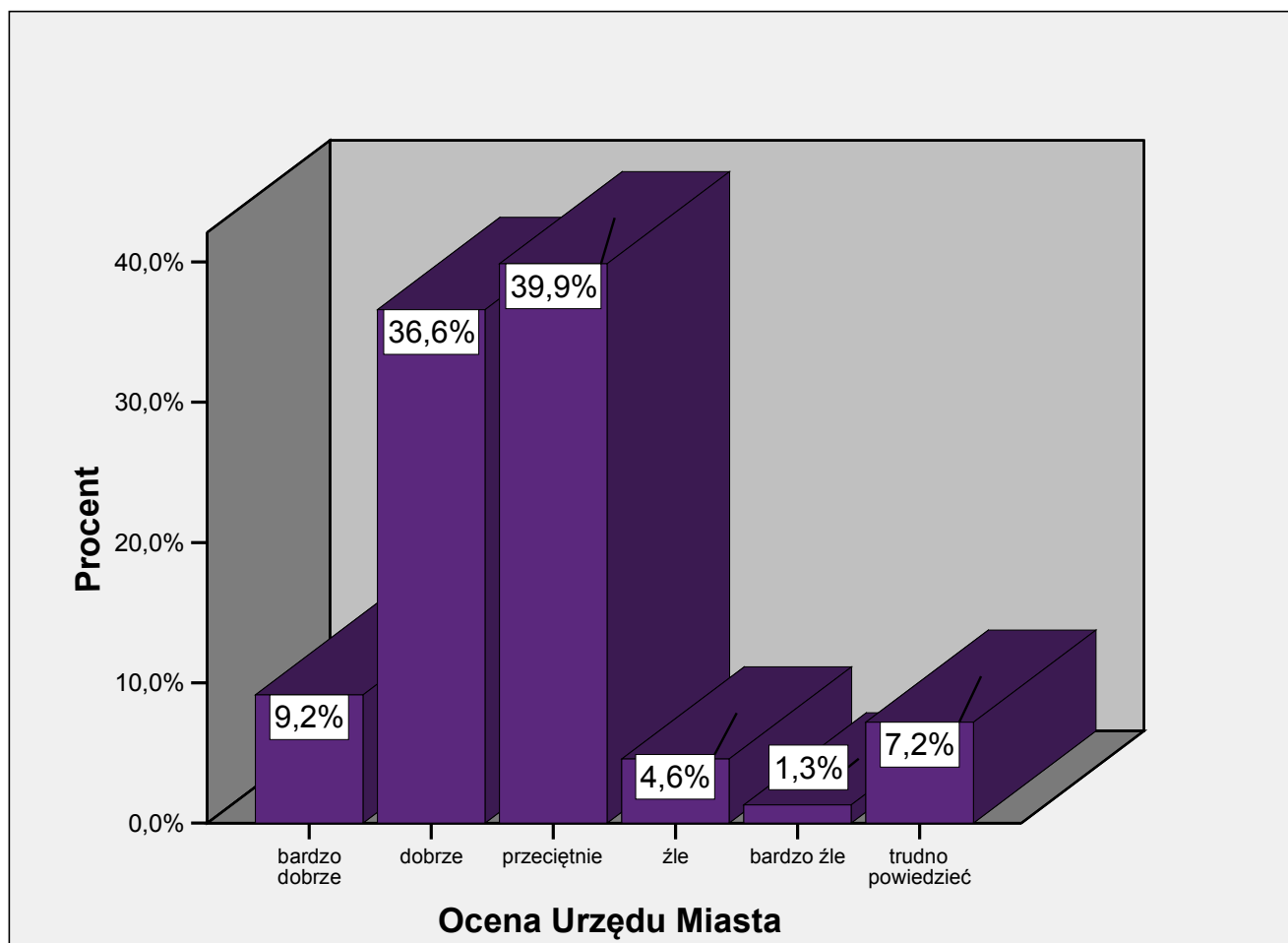
Rys. 11. Ocena władz miasta w odniesieniu do poprzedniej

Z powyższego rysunku wynika niezbicie, że obecne władze Terespolia oceniane są przez większość badanych lepiej jak poprzednie, tak uważa 2/3 badanych. Co świadczy o znacznie większym zaufaniu i nadziei mieszkańców jakie pokładają w aktualnych osobach rządzących.

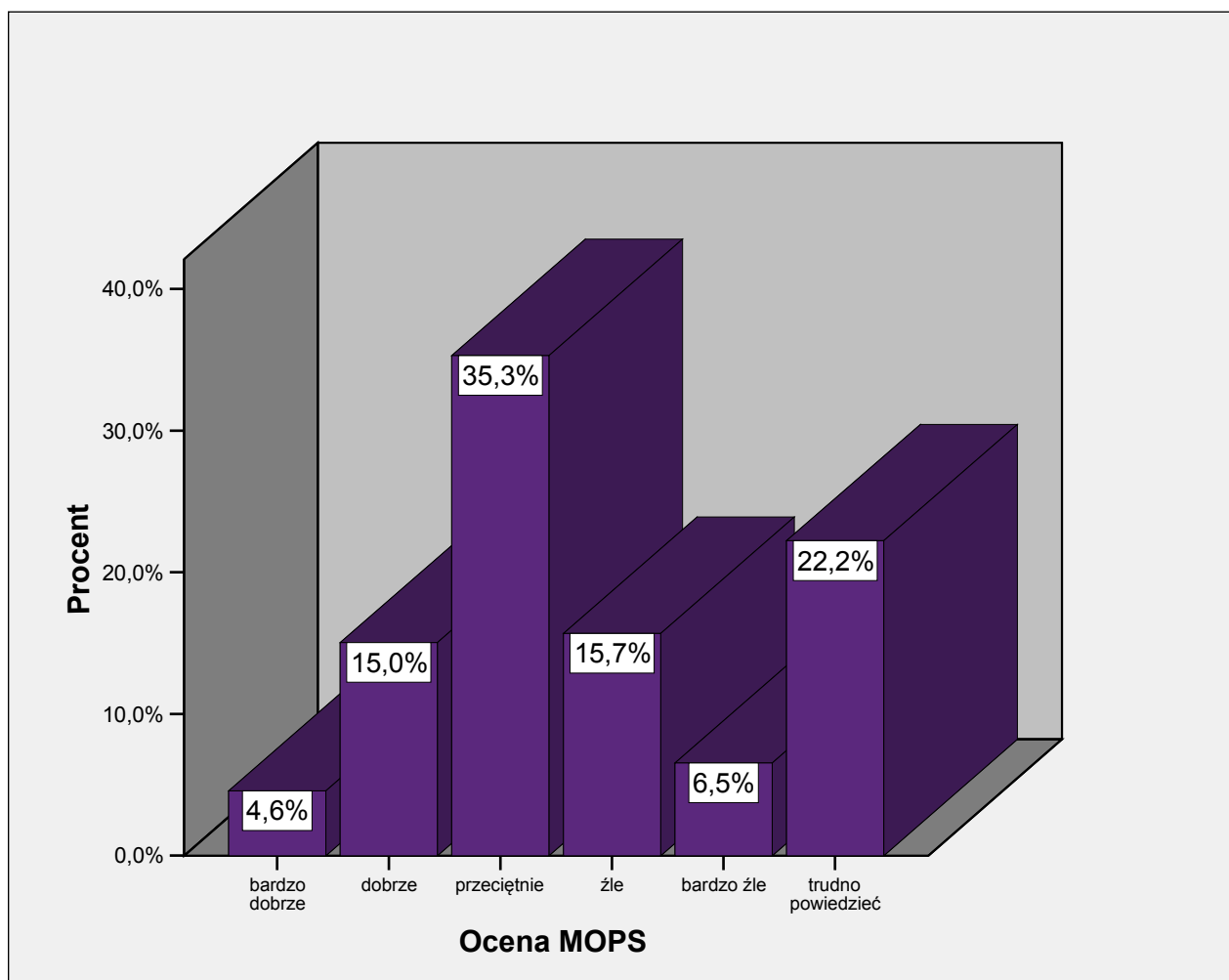
Poniżej zaprezentowane zostaną wykresy dotyczące ogólnej oceny funkcjonowania Urzędu Miasta i instytucji na które władze lokalne wywierają wpływ. Oceny te mają charakter porównawczy, ponieważ wszystkie wymienione instytucje zawarte były w jednej tabeli, więc ocena jednej instytucji odnosić się może do pozostałych. Poniższe rysunki dają pewną ogólną wiedzę dotyczącą oceny następujących instytucji: Urząd Miasta, MOPS, MOK, Urząd Pracy, Pókim oraz placówki oświaty w osobie Zespołu Szkół Publicznych nr I i II.

Rys. 12. Ocena funkcjonowania Urzędu Miasta

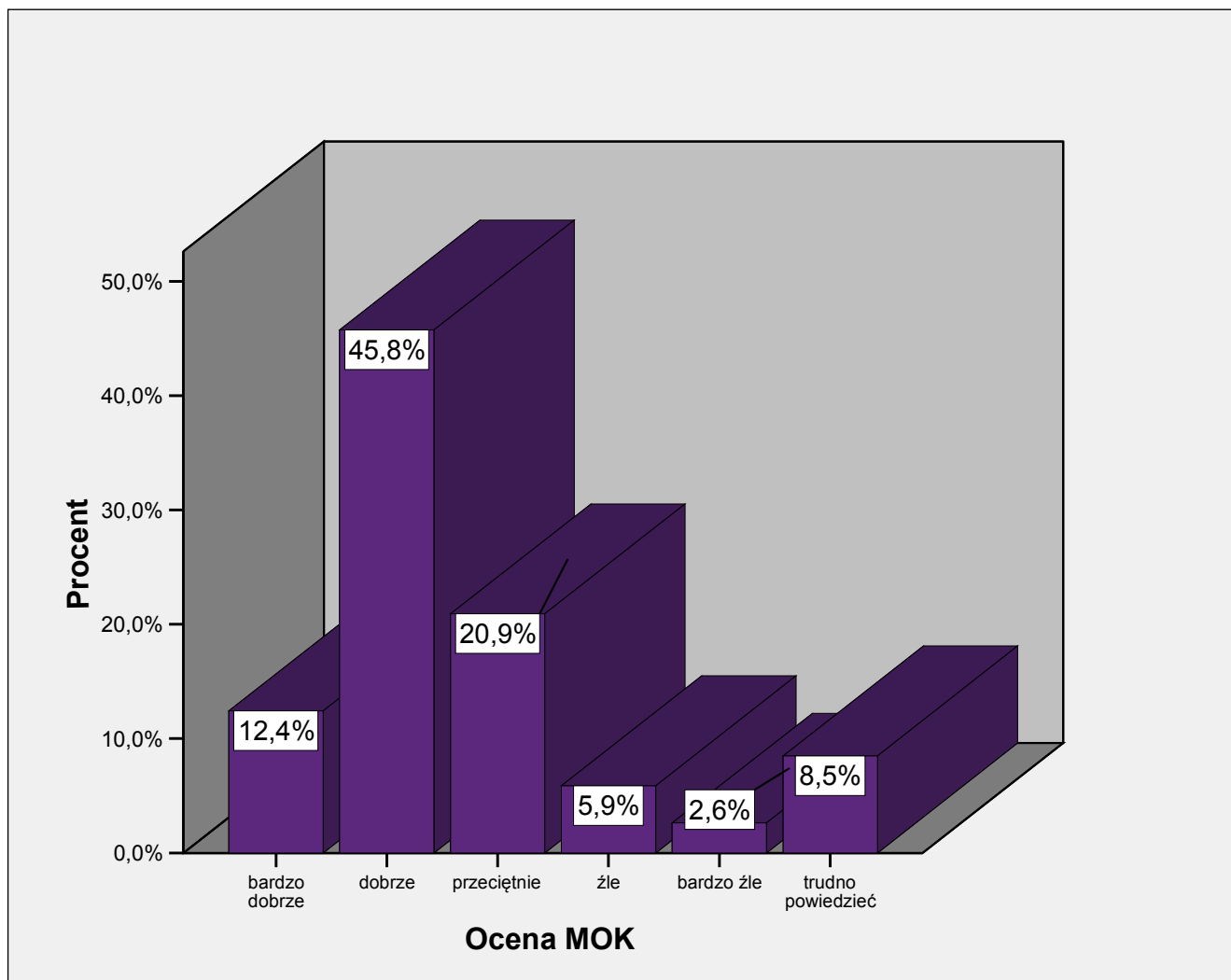
Jak wynika z powyższego wykresu, ok. 45% badanych ocenia funkcjonowanie Urzędu miasta jako dobrze bądź bardzo dobrze, a 40% jako przeciętnie. Ogólnie Urząd miasta wypada dosyć dobrze w oczach badanych, co można porównać z oceną pracy urzędników i ogólnie z jego podatnością na problemy związane z jego administracyjno-biurowym charakterem.

Rys. 13. Ocena funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

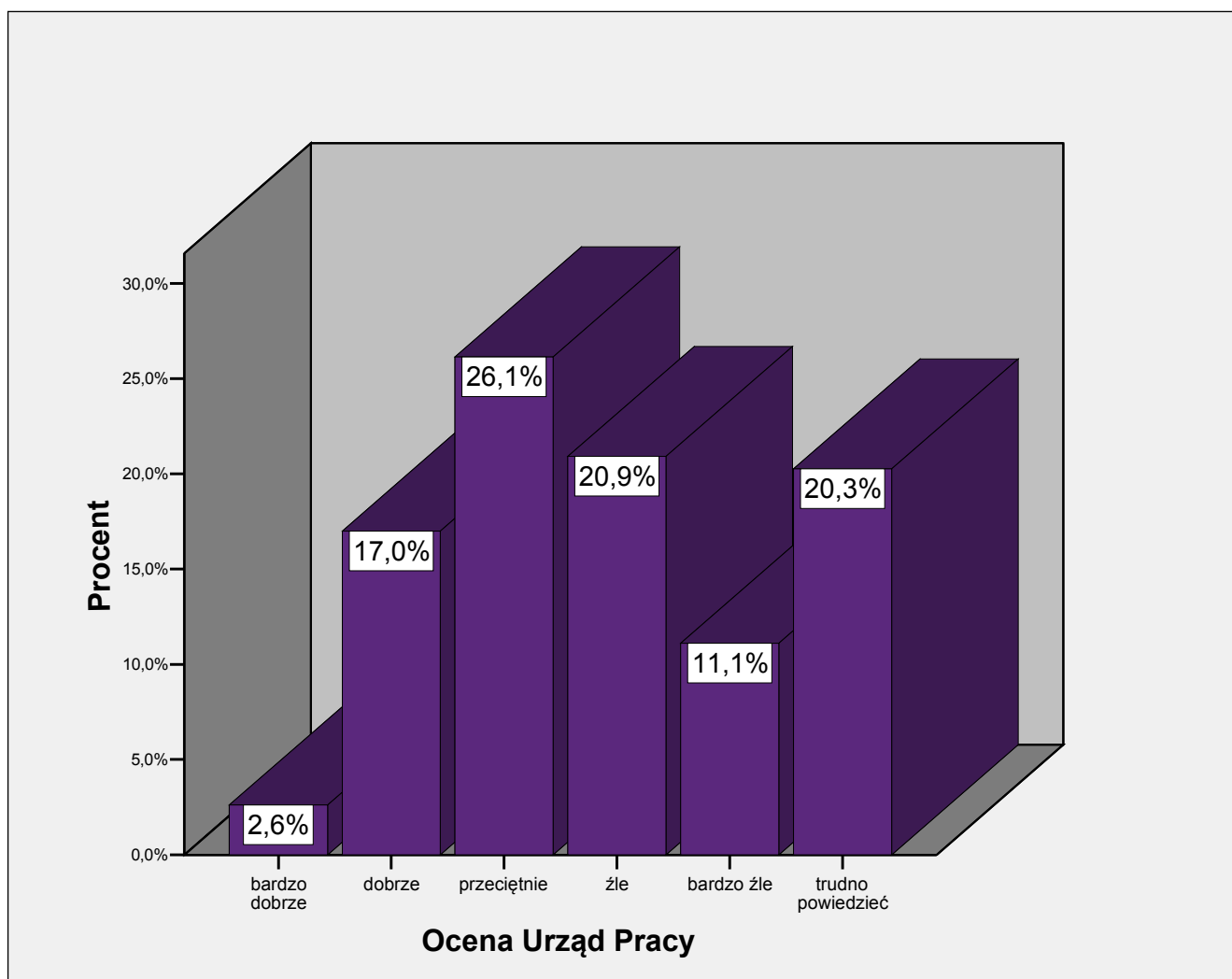
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest oceniany przeciętnie, przy czym co 5. osoba ocenia pozytywnie (dobrze lub bardzo dobrze) i tyleż samo negatywnie (źle bądź bardzo źle). Niewiele ponad co 4. osoba odpowiedziała, że trudno powiedzieć, widocznie nie mając zbyt wiele wspólnego z tą instytucją. Przeciętna ocena MOPS, była raczej do przewidzenia, ponieważ wielu mieszkańców wyraża postawy roszczeniowe, na które pomoc społeczna finansowo i ustawowo nie może sobie pozwolić, a druga część osób uważa, że pieniądze wydawane są nieodpowiednim ludziom, którzy już od wielu lat są na utrzymaniu państwa nie starając się nawet usamodzielnąć.

Rys. 14. Ocena Funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Kultury

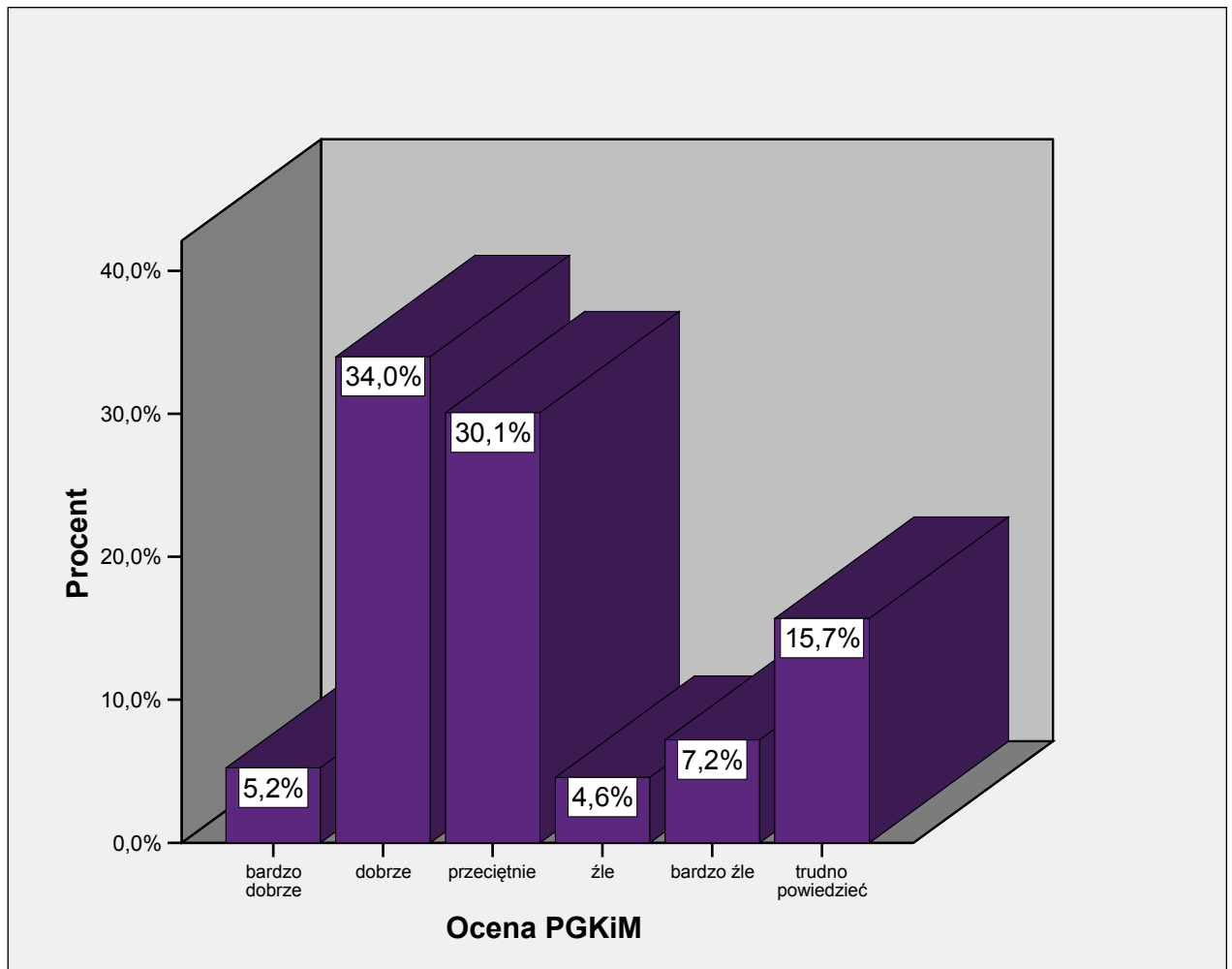
Zdecydowanie najlepiej na tle tych wszystkich instytucji wypada Miejski Ośrodek Kultury, który pozytywnie ocenia prawie 3/5 badanych. Tak wysokie oceny MOK, który wzbudza nieco mniej emocji, są wynikiem zależnym od ocen pozostałych instytucji. W badaniach dotyczących postaw wobec funkcjonowania i roli MOK w Terespolu, wyniki były mniej pozytywne, ponieważ badani odpowiadając na poszczególne pytania dotyczące działalności tej instytucji, zauważali sporo uwag m. in. dotyczących braku atrakcyjnych imprez i innych propozycji spędzania czasu wolnego.

Rys. 15. Ocena funkcjonowania Urzędu Pracy

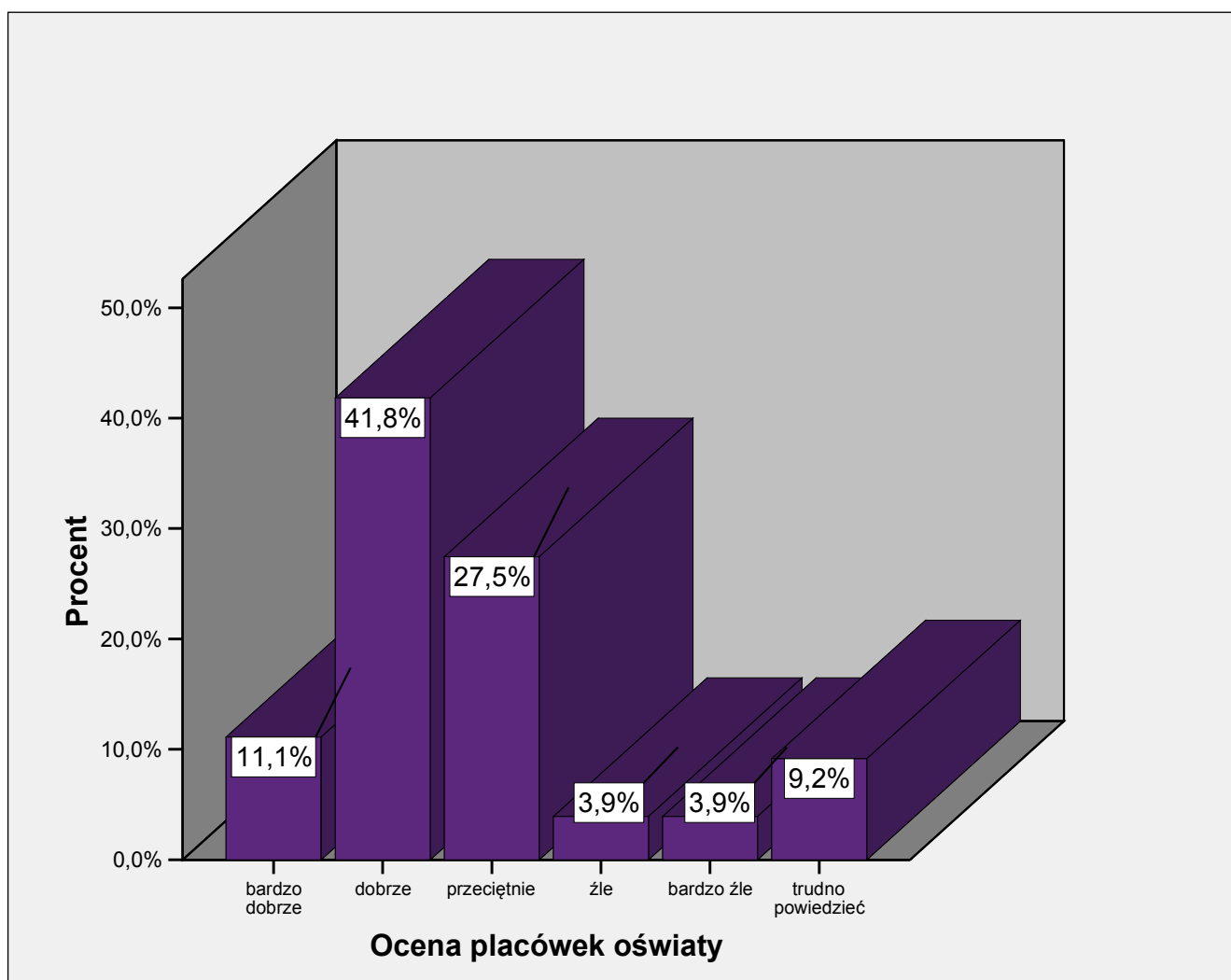
Najgorzej ocenianą instytucją jest w Terespolu Filia Powiatowego Urzędu Pracy. Blisko 1/3 badanych oceniła działalność tej instytucji negatywnie (źle lub bardzo źle) a co 4 osoba jako średnio. Pozytywnie oceniło tą instytucje jedynie blisko co 1/5 osób. Tyleż samo odpowiedziało, że trudno powiedzieć, najwidoczniej nie mając zbyt częstych kontaktów. Wynik ten świadczyć może o dość nikłej aktywności Urzędu Pracy w procesie aktywizowania bezrobotnych, organizacji szkoleń i pomocy w znalezieniu pracy.

Rys. 16. Ocena funkcjonowania Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Ocena funkcjonowania Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej wypadła dość dobrze. Działalność tej firmy ocenia pozytywnie blisko 2/5 osób, a prawie co 3. badany średnio, przy niewielkim odsetku ocen negatywnych.

Rys. 17. Ocena funkcjonow. placówek oświatowych (Zespół Szkół Publicznych nr I i II)

Również pozytywne oceny zebrały placówki oświaty w Terespolu, czyli Zespoły Szkół Publicznych nr I i II (2 podstawówki, 2 gimnazja i liceum). Ponad połowa badanych ocenia jako dobrze lub bardzo dobrze. Ocen negatywnych było ok. 8%.

Ogólnie rzecz biorąc, najlepiej ocenione zostały MOK, szkoły publiczne oraz Urząd Miasta, natomiast najgorsze, choć wcale nie tragiczne, oceny uzyskały: MOPS i Urząd Pracy.

Podsumowując parametr oceny władz lokalnych oraz podległych im instytucji, stwierdza się, iż najbardziej pozytywnie została oceniona działalność Burmistrza oraz praca urzędników miasta ze względu na następujące cechy: kultura osobista, pracowitość, uczciwość, tempo załatwiania spraw i poziom kompetencji. Praca Urzędu Miasta została również oceniona w sposób administracyjno-biurowy ze względu na występowanie pewnych problemów. Najczęściej respondenci wymieniali: brak fachowców czyli osób kompetentnych, skutecznie załatwiających różne sprawy, kłopoty finansowe odnośnie braku środków na

realizację założonych działań i nieumiejętne pozyskiwanie środków zewnętrznych, wysokie koszty utrzymania władz (pensje i liczba radnych), brak informacji o przedsięwzięciach jakie podejmują władze miasta oraz duża biurokracja w załatwianiu spraw. Natomiast można stwierdzić, że ogólna ocena Urzędu Miasta jest pozytywna.

Nieco gorszą ocenę uzyskała Rada Miasta, o której respondenci posiadają z pewnością niewystarczającą wiedzę, podobnie jak o budżecie i polityce finansowej władz. Większość badanych twierdzi, że władze Terespoła nie wykorzystują w pełni jego potencjału społeczno-gospodarczego a pieniądze z budżetu mogłyby być wydawane w lepszy sposób.

Biorąc pod uwagę instytucje podległe Urzędowi Miasta, najlepiej wypadły w kolejności: MOK, szkoły publiczne, PGKiM, MOPS i w końcu Urząd Pracy (który nie podlega bezpośrednio pod Urząd Miasta, jednak jest instytucją która niewątpliwie wywiera wpływ na funkcjonowanie społeczności lokalnej). Ponadto przeważająca większość uznała, że obecna władza sprawuje się lepiej jak poprzednia, co daje duży mandat zaufania.

IV. Oczekiwania mieszkańców wobec działań władz miasta

W poniższym paragrafie zostaną przedstawione oczekiwania badanych osób odnośnie działań władz miasta, które dotyczą rozwoju lokalnego oraz rozwiązywania istotnych problemów Terespoła. Pod uwagę wzięte zostały bezpośrednie działania, jakie władze powinny podjąć aby sprawniej wspierać rozwój i rozwiązywać istotne problemy, które również zostały przez badanych wymienione ze względu na pilność załatwienia. Ponadto respondenci wskazali czego brakuje w mieście by stało się bardziej atrakcyjne dla mieszkańców, inwestorów i turystyki. I na koniec wymienili działania i inicjatywy społeczne w których wzięliby udział.

Poniższa tabela pokazuje pomysły jakie mieli respondenci odnośnie działań na rzecz rozwiązywania problemów i wspierania rozwoju miasta. Pytanie miało charakter otwarty, gdzie badani sami wymieniali swoje postulaty, które zostały pogrupowane na pewne ogólne kategorie. Zaznaczyć należy, że ogólnie, duży odsetek badanych omija pytania otwarte.

Tab. 10. Co należy zrobić by władze sprawniej rozwiązywały problemy i wspierały rozwój?

	Liczba osób	Procent %
Lepsza informacja dotycząca działań władz lokalnych	5	3,3
Aktywizacja, spotkania, poznawanie opinii, dyskusje z mieszkańcami	16	10,6
Skuteczniej pozyskiwać fundusze zewnętrzne m.in. z UE	22	14,4
Tworzyć możliwości rozwoju mieszkańcom, organizować kursy i szkolenia	9	5,9
Wspierać działalność gospodarczą i rozwój przedsiębiorczości	19	12,4
Dobierać kompetentnych pracowników	13	8,6
Wykorzystać przygraniczne położenie miasta	27	17,7
Poprawa wyglądu Terespoła i jego infrastruktury	7	4,6
Współpraca z innymi samorządami (głównie Urząd Gminy Terespol) organizacjami, stowarzyszeniami	6	3,9
Inne postulaty	29	18,8

Najczęściej, wśród osób, które odpowiedziały na to pytanie, wymieniane były działania (sugestie), które będąc realizowane przez władze miasta przyczynią się do walki z problemami lokalnymi oraz do zwiększenia dynamiki rozwoju. Otóż, najczęściej pojawiające się sugestie to: wykorzystać przygraniczne położenie, skutecznie pozyskiwać i wykorzystywać fundusze zewnętrzne, wspierać działalność gospodarczą i rozwój przedsiębiorczości oraz aktywizować mieszkańców poprzez stwarzanie możliwości do dyskusji, poznawania opinii, (co mieści się w kompetencji Rady Miasta). Kolejnymi oczekiwaniami badanych wobec władz były postulaty dotyczące zatrudniania kompetentnych pracowników, tworzenie możliwości rozwoju poprzez kursy i szkolenia, poprawa infrastruktury i wyglądu miasta, współpraca władz miasta z innymi, ościennymi samorządami oraz organizacjami pożytku publicznego i polepszenie poziomu informacji. Pozostałe sugestie mieszczą się w kategorii „Inne”².

Jeśli chodzi o problemy obecne w mieście, które najpilniej wymagają rozwiązania, badani mieli możliwość wyboru z pośród szerokiej listy nie więcej niż 4 z odpowiedzi. Poniższa tabela pokazuje, jakimi problemami według badanych jest najbardziej dotknięte miasto.

Tab. 11. Najpoważniejsze problemy w Terespole

Problemy Terespola, które powinny być najpilniej rozwiązane przez władzę	Ocena	
	Liczba osób	Procent %
Walka z bezrobociem, sprzyjanie tworzeniu nowych miejsc pracy	100	65,4
Stan dróg	92	60,2
Sytuacja w służbie zdrowia	30	19,6
Poprawa sytuacji w oświacie	18	11,8
Zwiększenie oferty kulturalnej	33	21,6
Pomoc publiczna dla najuboższych	30	19,6
Sytuacja w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców	12	7,9
Sytuacja mieszkaniowa	-	-
Wygląd miejscowości	27	17,7
Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	81	52,9

² Jako ciekawostka, zostaną wymienione inne sugestie badanych: powiadamiać mieszkańców o sesjach Rady Miasta, większe zainteresowanie zdaniem mieszkańców, budowa forum miasta, lepsza reklama i promocja miasta, zbudować kino, kąpielisko, basen, wykorzystać miasto dla turystyki, zmniejszenie liczby radnych, sprzedaż mieszkań i lokali komunalnych, wyeliminować kumoterstwo, zatrudniać osoby z Terespola, dać szanse młodym i kreatywnym, walka z alkoholizmem, wprowadzać innowacje, zwiększyć zainteresowanie sprawami miasta, poprawa pracy pogotowia, likwidacja drewnianych bud przy ulicy Wojska Polskiego, odnowić i zmodernizować park i stadion, likwidacja krępujących przepisów, legalizacja prostytutki i konopi indyjskiej, powstanie świetlicy socjoterapeutycznej, poprawić pracę policji, dbać bardziej o czystość, napisać profesjonalny plan rozwoju miasta, udostępnić więcej mieszkań, dbać o nowe miejsca pracy, poprawa sytuacji mieszkań komunalnych i ich jakości.

Sytuacja w ochronie środowiska	38	24,9
Czystość ulic i miejsc publicznych oraz sytuacja w zakresie wywozu śmieci	6	3,9
Praca urzędów administracji publicznej	22	14,4
Sytuacja w zakresie remontów budynków użyteczności publicznej	9	5,9
Sytuacja w zakresie kanalizacji	13	8,5
Sytuacja w gospodarowaniu gruntami przez władze samorządowe	25	16,4
Sytuacja w zaopatrzeniu w wodę	6	4,0
Praca radnych	30	19,6
Inna sprawa	9	5,9

Jak pokazują wyniki, większość mieszkańców uznała, że w Terespole najpilniejszymi działaniami, których celem jest rozwiązywanie problemów będą: walka z bezrobociem poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, poprawa stanu dróg i wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Co 4-5 badany wymienił potrzebę: działań których celem jest ochrona środowiska, zwiększenie oferty rozrywkowo-kulturalnej, poprawy sytuacji w służbie zdrowia a także poprawy pracy radnych i pomoc dla najuboższych. Co 6-7 osoba stwierdziła, że należy zadbać o wygląd Terespola i usprawnić zarządzanie gruntami należącymi do miasta. Kilka procent wybrało odpowiedź „Inna sprawa”³.

Następna tabela pokazuje opinię badanych osób dotyczącą tego, czego brakuje w Terespole aby mógł się stać miastem bardziej atrakcyjnym dla samych mieszkańców, inwestorów oraz turystyki. Respondenci mieli do wyboru przynajmniej trzy odpowiedzi.

Tab. 12. Czego brakuje w Terespole by stało się bardziej atrakcyjne?

	Liczba osób	Procent %
Kawiarni, restauracji, pubów, dyskotek	73	47,8
Oferty turystycznej (baza hotelowa, atrakcje turystyczne)	44	28,7
Możliwości ciekawego spędzania czasu (brak imprez masowych, niemożność realizacji własnych zainteresowań, hobby)	97	63,4
Zabiegania o duże inwestycje	68	44,5
Zainteresowania rozwojem lokalnej, prywatnej przedsiębiorczości	37	24,2

³ Inne problemy wymagające rozwiązania: należy stworzyć miejsca, gdzie dzieci będą mogły spędzać czas z rodzicami, uporządkować plac przy PKP, brak kina, kąpieliska, wprowadzić i egzekwować zakaz wylewania nieczystości na chodnik i trawniki, obniżyć liczbę i pensje radnych, odnowić park i stadion, sprzedaż budynków i lokali komunalnych, więcej organizować okresowych badań lekarskich.

Inne	14	9,2
------	----	-----

Badane osoby uznały, że aby Terespol stał się miastem bardziej atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów i turystyki, władze lokalne powinny zadbać o wspieranie ciekawszych form spędzania czasu wolnego, chodzi tu o imprezy masowe i propozycje dotyczące realizacji zainteresowań (co mieści się w kompetencji MOK). Spory odsetek uznał, że brakuje w mieście kawiarni, restauracji i pubów oraz zabiegania o pozyskiwanie dużych inwestycji. Prawie co 10 osoba wymieniła własny pomysł dotyczący swych potrzeb⁴.

Na pytanie dotyczące chęci wzięcia udziału w wymienionych inicjatywach, działaniach społecznych, zaobserwowano niewielki odsetek odpowiedzi. Respondenci najprawdopodobniej w sporej części zrozumieli to pytanie jako chęć wzięcia udziału w organizowaniu takich inicjatyw. Szerzej pokazuje to poniższa tabela.

Tab. 13. Deklaracja chęci wzięcia udziału w organizowanych inicjatywach

	Liczba osób	Procent %
Kursy, szkolenia	42	27,5
Powoływanie stowarzyszeń, fundacji	15	9,8
Imprezy, koncerty	34	22,2
Wystawy, przedstawienia	17	11,1
Działalność charytatywna	29	18,9
Inne	8	5,4

Najczęściej badani mieszkańcy wzięliby udział w kursach i szkoleniach, co łączy się z potrzebą aktywizacji mieszkańców i walką z bezrobociem, oraz w imprezach masowych, koncertach, których istnieje ewidentny brak w mieście⁵.

⁴ Pozostałe braki w mieście: Brak centrum miasta, placu, modernizacja parku i stadionu, brak lodowiska, kina kąpieliska i basenu, współpracy z Gminą Terespol, brak dobrej siłowni i klubu fitness, brak porządnych dróg i chodników, mało miejsc pracy.

⁵ Szczegółowe odpowiedzi odnośnie proponowanych inicjatyw: 1) Kursy i szkolenia: informatyczne, językowe, księgowości, przedsiębiorczości, doskonalenia zawodowego, kwalifikacji zawodowych, pozyskiwania funduszy UE, jak znaleźć dobrą pracę, tańca, masażu, fryzjerskie, gotowania, sportowe, dające certyfikaty, prawo jazdy, pierwsza pomoc, Uniwersytet III Wieku, 2) Powoływanie stowarzyszeń i fundacji których celem będzie: pozyskiwanie funduszy UE, pomoc ubogim, rozwój miasta i rozwój kultury, 3) Imprezy i koncerty: młodzieżowe zespoły, festyny, imprezy okolicznościowe, zespoły muzyczne znane i popularne, imprezy sportowe, poezja śpiewana, przedstawienia teatralne, kabarety, 4) Wystawy i przedstawienia: malarskie, rękodzieła, fotograficzne, sztuki polskiej i regionalnej, teatr, dotyczące historii Terespolu. 5) działalność charytatywna: zbiórka książek, zabawek, pieniędzy, żywności, odzieży, aukcje licytacje, koncerty, bale dobroczynne, pomoc utalentowanym dzieciom.

Podsumowując oczekiwania mieszkańców Terespoła wobec władz lokalnych, stwierdza się, że należy podjąć starania dotyczące: wykorzystania przygranicznego położenia, skuteczniejszego pozyskiwania i wykorzystywania funduszy zewnętrznych, wspierania działalności gospodarczej i rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizowania mieszkańców poprzez stwarzanie możliwości do dyskusji, poznawania opinii, co mieści się w kompetencji Rady Miasta. Ponadto widoczna jest potrzeba organizowania kursów, szkoleń, co wpływa pozytywnie nie tylko na rozwój aktywności społecznej ale i na zmniejszenie bezrobocia jako największego według badanych problemu w Terespolu. Innymi problemami wymagającymi szybkiego rozwiązania są: poprawa stanu dróg i wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Dodatkowo, aby miasto mogło w pełni rozwijać się i być atrakcyjne mieszkańcom i biznesowi, badani uznali, że brakuje form ciekawszego spędzania czasu, chodzi tu o imprezy masowe i propozycje dotyczące realizacji zainteresowań (co mieści się w kompetencji MOK). Spory odsetek uznał, że brakuje w mieście kawiarni, restauracji i pubów oraz skutecznego zabiegania o pozyskiwanie dużych inwestycji.

V. Wnioski ogólne z badań nad postawami mieszkańców Terespoła wobec funkcjonowania władz lokalnych

1. Charakterystyka badanej grupy. Główną grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym, pracujący, posiadające średnie i wyższe wykształcenie i określający swoje warunki życiowe jako przeciętne lub dobre. Charakteryzując dalej badaną grupę, wyniki pokazują, że mieszkańcy w większości interesują się sprawami miasta, jego życiem społecznym (2/3 ogółu badanych) i są w większości skłonni do dobrowolnej działalności na rzecz własnego środowiska i osób potrzebujących, deklarując przy tym średnie (44,5%) zadowolenie z zamieszkania w Terespolu (tylko 1/3 cieszy się z tego faktu) co świadczyć może o tym, że miasto nie dysponuje zbyt atrakcyjną ofertą jeśli chodzi o rozrywkę czy propozycje dotyczące form spędzania czasu wolnego, oraz nie do końca stwarza mieszkańcom możliwości rozwoju czy działań mających na celu pobudzenie aktywności społecznej.

2. Wiedza respondentów dotycząca funkcjonowania władz lokalnych. Biorąc pod uwagę poziom podstawowej wiedzy jaką powinni przejawiać członkowie społeczności lokalnej (dodać należy, że świadome jednostki są podstawą pożądanego dziś społeczeństwa obywatelskiego) na temat funkcjonowania władz lokalnych, można wywnioskować, że powinna być w badanej grupie na wyższym poziomie. Burmistrz miasta jest osobą powszechnie znaną i popularną i badani nie mieli problemu z podaniem jego imienia i nazwiska (96,7% osób udzieliło poprawnej odpowiedzi) natomiast jeśli chodzi o Radę Miasta, stwierdza się dość przeciętny poziom wiedzy mieszkańców. Niecałe 30% badanych wie, że Rada Miasta liczy w Terespolu 15 członków, a niewiele ponad 2/5 potrafi wymienić trzech radnych i nazwisko radnego z własnego okręgu wyborczego. Biorąc pod uwagę budżet jakim dysponuje miasto, wiedza dotycząca tej kwoty jest niska (jedynie 13% znało kwotę budżetu jakim dysponuje miasto). Można stwierdzić, że badana grupa charakteryzuje się dość przeciętną świadomością społeczno-polityczną, co wynikać może z tego, że mieszkańcy czują się niedoinformowani o działalności władz (2/3 ogółu), twierdząc, że należy poprawić jej poziom.

Najpopularniejszym medium wśród badanych mieszkańców, stanowi Biuletyn Informacyjny Miasta, który czytuje niewiele ponad połowa respondentów. Pozostałe środki informacji takie jak prasa lokalna, ogłoszenia wywieszane na słupach i strona internetowa są

źródłem wiedzy dla ok. 1/3 osób. Taka sytuacja stanowi swoistą niszę dla lokalnego pisma „Goniec Terespolski”, który powinien być znacznie szerzej promowany, ogólnie dostępny i częściej pojawiający się. Który ponadto, mógłby pełnić m. in. funkcje informacyjną, opiniotwórczą i kulturalną. Co z pewnością będzie wywierało znaczący wpływ na świadomość społeczną i poczucie więzi wśród mieszkańców Terespola. Cechy te, są niezbędne w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego.

3. Ocena respondentów dotycząca funkcjonowania władz lokalnych. Oceny badanych, dotyczące funkcjonowania władz w sferze wydatków budżetu i wykorzystywania potencjału miasta, są obecnie raczej bardzo przeciętne, na co może mieć wpływ m. in. niska wiedza badanych na ten temat, oraz brak większych inwestycji, czy propozycji form spędzania czasu wolnego. Według respondentów, obecny budżet nie pozwala władzom lokalnym w pełni rozwiązywać problemów miasta i wspierać jego rozwoju, tak uważa blisko 60% respondentów. Idąc dalej, tylko co 4. osoba twierdzi, że pieniądze z budżetu są wydawane w sposób taki jaki powinny. Natomiast 1/3 uważa, że władze nie wykorzystują potencjału społeczno-ekonomicznego Terespola, przy czym niecałe 8% twierdzi że wykorzystywany jest w pełni a 26% że na średnim poziomie (wykorzystywany ale nie w pełni).

Podsumowując dalej parametr oceny władz lokalnych oraz podległych im instytucji, stwierdza się, iż najbardziej pozytywnie została oceniona działalność Burmistrza (co 5 osoba ocenia bardzo dobrze a co 4 dobrze, przy niskim odsetku ocen negatywnych) oraz praca urzędników miasta ze względu na następujące cechy, które większość badanych oceniła pozytywnie (pozytywne oceny deklarowało ok. połowa badanych): kultura osobista, pracowitość, uczciwość, tempo załatwiania spraw i poziom kompetencji.

Praca Urzędu Miasta została również oceniona w sposób instytucjonalny, ze względu na występowanie pewnych problemów z tym związanych. Najczęściej respondenci wymieniali tutaj (przeważnie w okolicach czterdziestu kilku procent ogółu): brak fachowców, czyli osób kompetentnych, skutecznie załatwiających różne sprawy, kłopoty finansowe odnośnie braku środków na realizację założonych działań i nieumiejętne pozyskiwanie środków zewnętrznych, wysokie koszty utrzymania władz (pensje i liczba radnych), brak informacji o przedsięwzięciach jakie podejmują władze miasta oraz duża biurokracja w załatwianiu spraw. Ocena osób pracujących w UM jest jak widać lepsza niż jego charakter instytucjonalny.

Natomiast ogólna ocena Urzędu Miasta jest dość pozytywna (prawie 46% ocenia dobrze bądź bardzo dobrze a 2/5 jako średnio). Nieco gorszą ocenę uzyskała Rada Miasta (blisko 2/5

określiło jako średnio, przy czym ok. 16% oceniło pozytywnie a 18% negatywnie), o której respondenci posiadają z pewnością niewystarczającą wiedzę, podobnie jak o budżecie i polityce finansowej władz miasta. Większość badanych twierdzi, że władze Terespola nie wykorzystują w pełni potencjału społeczno-gospodarczego miasta a pieniądze z budżetu mogłyby być wydawane w lepszy sposób. Biorąc pod uwagę instytucje podległe Urzędowi Miasta, najlepiej wypadły w kolejności: MOK (blisko 2/3 pozytywnych ocen), szkoły publiczne połowa pozytywnych ocen), PGKiM (2/5 pozytywnych ocen), MOPS (co 3 osoba oceniła przeciętnie, co 5 jako pozytywnie i podobnie negatywnie) i w końcu Urząd Pracy, który oceniony został najniżej (co 4 osoba oceniła jako średnio przy czym 1/3 oceniła negatywnie, jedynie co 5 osoba pozytywnie). Ponadto przeważająca większość uznała, że obecna władza sprawuje się lepiej jak poprzednia (2/3 badanych), co daje jej duży mandat zaufania. Sumując Urząd Miasta został oceniony bardziej pozytywnie niż Rada Miasta czy niektóre instytucje, które również bezpośrednio wpływają na rozwój miasta.

4. Oczekiwania respondentów wobec działalności władz lokalnych. Część pytań tutaj miało charakter otwarty, co powoduje, że (ogólnie w każdym badaniu) sporo osób nie udzieliło odpowiedzi.

Podsumowując oczekiwania mieszkańców Terespola wobec władz lokalnych, stwierdza się, że badani uważają, że władze powinny podjąć starania dotyczące głównie: wykorzystania przygranicznego położenia (co uzależnione jest raczej od polityki na szczeblu międzynarodowym), skuteczniejszego pozyskiwania i wykorzystywania funduszy zewnętrznych (głównie z środków U.E.), wspierania działalności gospodarczej i rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizowania mieszkańców poprzez stwarzanie możliwości do dyskusji, poznawania opinii, (co mieści się w kompetencji Rady Miasta, na której obrady mieszkańcy mają prawo przyjść i zabrać głos). Ponadto widoczna jest potrzeba organizowania kursów, szkoleń, co wpływa pozytywnie nie tylko na rozwój aktywności społecznej ale i na zmniejszenie bezrobocia jako największego według badanych problemu w Terespolu. Innymi problemami wymagającymi szybkiego rozwiązania są: poprawa stanu dróg i wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Dodatkowo, aby miasto mogło się w pełni rozwijać i być atrakcyjne mieszkańcom i biznesowi, badani uznali, że brakuje form ciekawszego spędzania czasu, chodzi tu o imprezy masowe i propozycje dotyczące realizacji zainteresowań (co mieści się w kompetencji MOK). Spory odsetek uznał, że brakuje w mieście kawiarni, restauracji i pubów oraz skutecznego zabiegania o pozyskiwanie dużych inwestycji.

Podsumowując, można stwierdzić, że badana grupa charakteryzuje się dość przeciętną świadomością społeczną (mimo, że jest spory odsetek osób posiada wyższe wykształcenie), co z pewnością stanowi pole do działania, w tworzeniu struktur społeczeństwa obywatelskiego, zarówno dla władz lokalnych jak i pozostałych instytucji, poprzez m. in.: polepszenie dostępu do informacji, znacznie większą aktywizację społeczności oraz zwiększenie funduszy na wzrost atrakcyjności miasta i jego promocji. Co w gruncie rzeczy powoli jest realizowane przez władze miasta o czym informuje aktualny Biuletyn Informacyjny nr 1/08.